

PÄÄTÖS

Nro 64/2014/1
Dnro ISAVI/25/04.08/2013

Annettu julkipanon jälkeen
22.8.2014

ASIA Petronnevan turvetuotantoaluetta koskevan ympäristöluvan lupamääräysten tarkistaminen Suojärvensuon alueella ja toiminnan lopettaminen muilla osa-alueilla, Kuopio

HAKIJA Vapo Oy
PL 22
40101 JYVÄSKYLÄ

ASIAN VIREILLETULO JA SEN PERUSTE

Vapo Oy on 28.3.2013 aluehallintovirastoon toimittamallaan hakemuksella pyytänyt tarkistamaan Itä-Suomen ympäristölupaviraston 13.12.2004 myöntämän Petronnevan turvetuotantoalueen ympäristöluvan (päätös nro 133/04/02) lupamääräykset.

Hakija on 6.9.2013 peruuttanut edellä mainitun hakemuksen osittain eli Petronnevan, Kanavansuon ja Vanhanjoensuon osa-alueiden turvetuotanto lopetetaan ja lupamääräysten tarkistaminen koskee vain Suojärvensuon osa-aluetta. Hakija on vielä 9.10.2013 täydentänyt hakemusta muun muassa jälkihoidon järjestämisen osalta.

Aluehallintovirasto on ympäristönsuojeluasetuksen 5 §:n 1 momentin 7 c) kohdan nojalla toimivaltainen viranomaisen turvetuotantoa koskevassa asiassa.

HAKEMUKSEN SISÄLTÖ

Alueen sijainti, hallinta, toimintahistoria ja kaavoitustilanne

Petronnevan tuotantoalue, joka muodostuu neljästä toisistaan erillään olevasta osa-alueesta, sijaitsee Kuopion kaupungin Karttulan kylässä noin seitsemän kilometriä Karttulan kyläkeskuksesta pohjoiseen.

Vapo Oy:llä on alueella kymmenellä tilalla omistuksessaan yhteensä 169 hehtaaria maata ja vuokralla on lisäksi 50,6 hehtaaria. Osa aiemmin turvetuotannossa olleesta alueesta on jo luovutettu takaisin maanomistajille.

Turvetuotanto Petronnevilla on alkanut valmistelutöillä vuonna 1975 ja varsinainen turpeen nosto on aloitettu vuonna 1978. Vuosina 2004–2012 alueelta on nostettu yhteensä 288 000 m³ jyrsinpolttoturvetta mekaanisella kokoojavaunulla ja imuvaunulla.

Turvetuotantoa jatketaan vain Suojärvensuon alueella 92,2 hehtaarin alalla ja hakija arvioi toiminnan jatkuvan siellä noin vuoteen 2028 saakka. Turpeen nostaminen lopetetaan Petronnevan, Kanavansuon ja Vanhanjoensuon osa-alueilla, joiden osalta hakemus koskee toiminnan lopettamista. Niiltä ei ole nostettu turvetta vuoden 2012 jälkeen.

Petronnevan alue on merkitty ympäristöministeriön 3.7.2008 vahvistamassa Kuopion seudun maakuntakaavassa turvetuotantoalueeksi merkinnöillä EO1 32.701 Petronneva, EO1 32.702 Suojärvensuo ja EO1 32.704 Kanavansuon ja Vanhanjoensuo. Petronnevan aluetta koskee EO-alueille asetettu seuraava maakuntakaavan suunnittelumääräys: ”Valuma-alueella 14.7 (Rautalammin reitin vesistöalue) on kiinnitettävä huomiota tuotantoalueiden toiminnan järjestämiseen ja ajoitukseen siten, ettei toiminnan yhteisvaikutus aiheuta veden laadun heikkenemistä.” Suojärvi on merkitty maakuntakaavassa luonnonsuojelualuumerkinnällä (SL 546).

Tuotantoalueen ympäristössä Kuopion kaupunkiin kuuluvilla Talluksen, Hirvijärven ja Muurainten ranta-alueilla on voimassa Karttulan kunnanvaltuuston 10.11.2000 vahvistama rantayleiskaava, jossa kaava-alueeseen kuuluvat osat Petronnevan alueesta on merkitty turvetuotantoalueeksi (EO) ja Hirvijärven ranta-alueilla on muun muassa loma-asuntoalueita (RA).

Petronnevan vesistökuormitus ja vaikutukset vesistössä

Nykytilanne

Petronnevan kokonaisuus muodostuu nykytilassaan seuraavista tuotantolohkoista ja niiden vesien purkureiteistä:

- Petronneva (lohkot 2, 3 ja 4, yht. 29,2 ha), purkureittinä laskuoja 1–Vanhajoki–Suolahti (Hirvijärvi)
- Suojärvensuo (lohkot 5 ja 6, yht. 92,2 ha), purkureittinä Suojärvi–Suojärvenkanava–Kanavansuolahti (Hirvijärvi)
- Kanavansuo (lohko 7, 10,3 ha), purkureittinä laskuoja 2–Vanhajoki–Suolahti (Hirvijärvi)
- Vanhanjoensuo (lohko 8, 14,7 ha) purkureittinä laskuoja 1–Vanhajoki–Suolahti (Hirvijärvi)

Hirvijärven Suolahteen laskevien vesien käsittelymenetelmänä ovat lohko-kohtaiset laskeutusaltaat.

Vesien johtaminen Suojärvensuon tuotantolohkoilta Suojärveen tapahtuu sulana kautena pumppausaltaasta pintavalutus kentän kautta. Pumppaamo on verkkovirtakäyttöinen. Pintavalutus kenttä on rakennettu pääosin Suojärven ojitamattomalle ranta-alueelle. Pintavalutus kentällä oleviin ojiin on tehty tukoksia vesien tasaisen virtauksen

järjestämiseksi. Talvella (routakausi) vedet johdetaan pintavalutuksen ohi Suojärveen.

Vesienkäsittely jatkossa

Petronnevan, Vanhanjoensuon ja Kanavansuon turvetuotanto lopetetaan, joten näille alueille hakija ei esitä vesienkäsittelyn tehostamista.

Suojärvensuolla vesienkäsittelyä tehostetaan muuttamalla pintavalutuskenttä ympäri-vuotisesti toimivaksi.

Päästöt vesistöön

Petronneva ei ole kuulunut Pohjois-Savon varsinaisiin päästötarkkailusoihin. Petronnevilla on tehty kuormitustarkkailua laskeutusaltaista 3 (Suojärvensuo) ja 7 (Petronnevan osa-alue) purkautuvasta vedestä vuosina 2004–2007 ja vuonna 2010. Muina vuosina Petronnevan kuormitusta on arvioitu Pohjois-Savon turvetuotantoalueiden kuormitustarkkailuasemien keskimääräisen ominaiskuormituksen perusteella.

Petronnevan vesistökuormitus (brutto, laskettuna 146,4 ha:n tuotantoalan mukaan) on suokohtaisen kahden laskeutusaltaan vuosien 2004–2007 vedenlaatusurannan perusteella keskimäärin 10 400 kg kiintoainetta, 44 kg fosforia ja 1 600 kg typpeä vuodessa. Humuskuormitusta kuvaava kemiallinen hapenkulutus (COD_{Mn}) on ollut vastaavasti 30 800 kg O_2 vuodessa.

Laskeutusaltaista lähtevän veden laatu on vaihdellut näytekohtaisesti suuresti. Keskimäärin purkautuva vesi on ollut hyvin ravinteikasta sekä humus- ja rautapitoista. Kiintoainepitoisuudet ovat olleet korkeahkoja.

Tuotantoon jäävän Suojärvensuon (92,2 ha) vesistökuormitus on sen jälkeen, kun pintavalutus on muutettu ympärivuotiseen käyttöön, laskennallisesti (brutto) 2 400 kg kiintoainetta, 20 kg fosforia ja 640 kg typpeä vuodessa. Kuormituksen aiheuttama kemiallinen hapenkulutus (COD_{Mn}) on 14 000 kg O_2 vuodessa. Laskelma on teoreettinen arvio, jossa ei ole Suojärvenkanavan kautta Hirvijärveen kohdistuvassa kuormituksessa otettu huomioon Suojärveen pidättyvää osuutta pintavalutuskentältä lähtevästä kuormituksesta.

Jälkihoitovaiheessa ennen kuin poistuneet alueet ovat siirtyneet jälkikäyttöön, vesistökuormitusta lisää poistuneilta, kasvittumattomilta alueita tuleva kuormitus. Petronnevan kuormitustarkkailun mukaan laskettu, hakemuksessa esitetty arvio kuormituksesta (brutto) Hirvijärven Suolahteen on ollut 3 900 kg kiintoainetta, 16 kg fosforia ja 600 kg typpeä vuodessa. Humuskuormitusta kuvaava kemiallinen hapenkulutus (COD_{Mn}) on ollut 11 400 kg O_2 vuodessa.

Turvetuotannosta johtuva kuormitus vähenee vaiheittain toiminnan alueella päätyttyä. Vuonna 2014 kokonaiskuormitus (brutto) on vielä kiintoaineen osalta noin 6 200 kg, fosforikuormitus 36 kg ja typpikuormitus 1 240 kg vuodessa.

Turvetuotannosta aiheutuvan kuormituksen väheneminen riippuu kasvillisuuden syntymisestä alueelle ja alueiden jälkikäyttöön siirtymisen ajankohdasta. Edellä esitetty arvio turvetuotannon kuormituksesta Hirvijärveen (Kanavansuu), jossa kuormittavina alueina ovat vain lohkot 5 ja 6, voidaan hakijan mukaan saavuttaa noin vuonna 2015.

Pöly, melu ja liikenne

Pöly

Turvetuotannon pölypäästöjen määrään vaikuttavat turpeen kosteus, maatuneisuus, hiukkaskoko, tuotantomenetelmä ja tuulen voimakkuus. Suurimmat pölypäästöt ajoittuvat turpeen keräys- ja aumausvaiheisiin, jolloin käsitellään kuivaa turvetta. Suurimmat päästöt työtuntia kohden aiheutuvat kuormauksesta hakumenetelmällä ja turpeen käännoistä. Pölyhiukkasten kokojakauma painottuu yli 10 µm:n hiukkasiin, mutta pöly sisältää myös hengitettäviä hiukkasia (PM₁₀, alle 10 µm) ja pienhiukkasia (PM_{2,5}, alle 2,5 µm).

Melu

Melua syntyy työkoneista turvekentillä ja turpeen kuormauksesta. Melu ei ole jatkuvaa, koska tuotantopäiviä on vuodessa noin 30–50. Tuotantopäivinä turvekoneiden aiheuttamaa melua voi syntyä ympäri vuorokauden työvaiheista, tuotantotilanteesta ja säästä riippuen. Lähellä vesistöjä sijaitsevilta tuotantokentiltä melu voi kantautua veden päällä kauemmas kuin maalla. Melu muistuttaa maatalouden harjoittamisesta syntyvää melua (lähinnä traktorit). Tuotantokoneiden lisäksi melua aiheuttaa raskas kuljetuskalusto. Turpeen toimitusaikana melu koostuu raskaan liikenteen ja kuormauskoneiden aiheuttamista äänistä ja vastaa siten liikennemelua. Myös toimitusaikana työmaalla voidaan työskennellä ympäri vuorokauden.

Melutasot tuotantoalueiden ympäristössä vaihtelevat käytettävien koneyhdistelmien ja melun paikallisten leviämisolosuhteiden mukaan. Melun määrään voidaan vaikuttaa mm. koneiden valinnalla, töiden ajoituksella, turveaumojen ja teiden sijoituksella sekä riittävän leveillä ja tiheillä kasvillisuusvyöhykkeillä.

Pöly- ja meluhaittojen rajoittaminen

Hakemuksen täydennyksessä 6.9.2013 turvetuotannon pölyvaikutuksia on tarkasteltu Suojärvensuon tuotantolohkon osalta, koska muilla alueilla turvetta ei enää jatkossa nosteta. Suojärvensuota lähimmät käytössä olevat asuinrakennukset sijoittuvat lohkon 5 kaakkoispuolelle noin 340–465 metrin etäisyydelle tuotantoalueesta.

Suojärvensuon tuotantoalueen ympäristö on pääosin metsää ja ojitettuja soita. Luoteispuolella on Suojärvi. Lähimmät pellot sijaitsevat Suojärvensuon kaakkoispuolella noin 20 metrin etäisyydellä tuotantoalueen reunasta.

Kaakkoispuolen talojen ja tuotantoalueen välimaasto on suurelta osin peltoa, joiden reunoilla on monin paikoin kapeana kaistana metsää. Metsäiset kaistat tuotantoalueen reunassa asutuksen puolelle ovat Vapo Oy:n omistuksessa ja vähentävät pölyn

ja melun leviämistä. Talot sijaitsevat muutamia metrejä tuotantoalueen pinnan (noin 107 m) tason yläpuolella.

Hakija katsoo, että puusto muodostaa melko hyvän esteen pöly- ja meluhaittojen syntymiselle. Vaikka asuinrakennusten lähialueelle sijoittuva osa-alue Suojärvensuon kaakkoispuolella on melko pieni ja toimintoja ajoittuu alueelle melko harvoin, lännen ja luoteen välisillä tuulilla haittaa voi joissakin tilanteissa aiheutua, ellei niitä aktiivisesti sääoloja seuraamalla pyritä ennaltaehkäisemään. Hakijan tietojen mukaan viime vuosina pöly- ja meluhaittoista ei ole tullut valituksia.

Pöly- ja meluhaittojen ennalta ehkäisy on oleellinen osa hakijan turvetuotantotoimia ohjaavassa toimintajärjestelmässä. Pöly- tai meluhaittaa aiheuttava toiminta keskeytetään, jos olosuhteet sitä vaativat. Toiminnalle voidaan asettaa vallitsevan käytännön mukainen velvoite pölyävän tuotantotoiminnan keskeyttämisestä tuotantoalueen kaakkoisosassa tuulen ollessa lännen ja luoteen välillä sekä ilmoitusmenettelyyn pohjautuva tarkkailuvelvoite.

Liikenne

Energiaturve toimitetaan asiakkaille pääasiassa lämmityskaudella (loka-huhtikuu) keskitetysti yhdessä tai kahdessa jaksossa pääasiassa Kuopiossa olevalle voimalaitokselle. Liikenne tapahtuu Hirvijärventietä ja Petronnevantietä tielle nro 5511 (Karttula-Kuopio). Valtatielle johtavien teiden varressa ei ole asuinrakennuksia.

Toiminnassa käytettävät traktorit tuodaan työmaalle keväällä ja viedään syksyllä pois. Tuotantokoneet ovat työmaalla pääosin ympäri vuoden. Kunnostuksessa käytettäviä koneita tuodaan työmaalle keskimäärin 2–3 kertaa tuotantokauden aikana. Lisäksi tuotantokaudella on kevyttä liikennettä ja jossakin määrin muuta raskasta liikennettä.

Varastointi ja jätteet

Urakoitsija säilyttää polttoaineitaan siirrettävissä säiliöissä pelastussuunnitelmassa osoitetuissa paikoissa, jotka ovat alustaltaan tiiviitä ja kantavia ja valittu siten, että aiheet eivät vahinkotapauksissa pääse leviämään vesistöön eivätkä pohjaveteen. Säiliöiden keskimääräinen koko on 3 000–5 000 litraa. Työmaalla samanaikaisesti säilytettävän polttoaineen määrä on alle 10 000 litraa. Lisäksi käytetään voiteluöljyjä noin 360 litraa sekä muita voiteluaineita noin 80 kg (alkuperäisen hakemuksen noin 146 ha:n nostoalalla). Voiteluaineet varastoidaan tukikohta-alueella niille varatuissa paikoissa.

Tuotannossa syntyy hakijan arvion mukaan (146 ha:n nostoalalle laskettuna) noin 360 litraa jäteöljyä, noin 60 kg kiinteää öljyjätettä, 20 kg akkuja, noin 2 m³ sekajätettä, noin 3 000 kg aumamuovia ja noin 250 kg rautaromua. Tilapäinen säilytys tehdään asianmukaisissa tiloissa ja jätteet toimitetaan käsiteltäväksi toimijalle, jolla on oikeus vastaanottaa kyseistä jätettä.

Toiminnassa syntyy kaivannaisjätteinä kantoja ja muuta puuainesta, kiviä, mineraalimaita sekä lietteitä. Hakemukseen on liitetty kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma.

Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT) ja ympäristön kannalta paras käytäntö (BEP)

Hakijan arvion mukaan tuotantoalueen kuivatusvesien puhdistus ympärivuotisella pintavalutuksella Suojärvensuolla on parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaista. Tuotanto on suunniteltu harjoitettavaksi ja työmaaliikenne järjestetty siten, että asutukselle ei aiheudu kohtuutonta raskautta pölyn ja melun muodossa. Toiminnassa syntyvien jätteiden eri jakeiden tilapäinen säilytys ja toimittaminen sekä käsittelyyn että hyötykäyttöön on suunniteltu voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti.

Hakijan arvion mukaan Petronnevan tuotantotoiminnassa sovelletaan kaikilta osin ympäristön kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa (BAT sekä parasta käytäntöä (BEP).

Tuotantoalueen ympäristö ja toiminnan vaikutukset ympäristöön

Tuotantoalueen nykytila

Petronneva on toiminnassa oleva turvetuotantoalue, jonka valmistelutyöt on aloitettu 1975 ja tuotanto 1978. Turvetuotannon jatkuminen ei aiheuta muutosta nykyiseen maankäyttöön tai maisemakuvaan.

Asutus ja maankäyttö

Petronnevan tuotantoalueen lähellä (alle 500 metriä) sijaitsee vakituksessa ja vapaa-ajan käytössä olevia asuinrakennuksia. Lähin vapaa-ajan asuinrakennus sijoittuu lohkon 4 (Petronnevan osa-alueen koillisosa) koillispuolella noin 300 metrin päähän. Tuotantoalueen ympäristön rakennusten tiedot ja etäisyydet tuotantoalueesta ovat hakijan väestötietojärjestelmästä keräämien tietojen mukaan seuraavat:

- Suojärvi 297-474-8-31, 470 m, ei rakennustietoja
- Ahola 297-474-8-30, 160 m, purettu
- Luvelahti 297-474-3-201, 390 m, tyhjillään
- Majalahti 297-474-14-24, 410 m, vakituinen
- Vesala 297-474-14-5, 340 m, vakituinen
- Päivärinne 297-474-14-6, 380 m, vakituinen
- Lahtela 297-474-15-23, 420 m, vakituinen
- Päivärinne 297-474-14-23, 465 m, vakituinen
- Kanava 297-474-13-207, 380 m, vakituinen
- Autio 297-474-13-158, vapaa-aika, saunarakennus
- Rautatörmä 297-474-12-40, 300 m, vapaa-aika
- Rauhala 297-474-13-11, 430 m, vapaa-aika
- Kiviharju 297-474-7-10, 430 m, tyhjillään
- Rasila 297-474-13-7, 470 m, vakituinen
- Lehtola 297-474-13-21, 340 m, vakituinen
- Soraharju 297-474-10-7, 415 m, vapaa-aika

Edellä mainituista rakennuksista kahdeksan ensimmäistä sijoittuu tuotantotoimintaa jatkavan Suojärvensuon tuotantoalueen ympäristöön, joka on pääosin metsää ja ojitettuja soita. Lähimmät pellot sijaitsevat Suojärvensuon kaakkoispuolella noin 20 metrin tuotantoalueen reunasta.

Turvetuotannon tai kuljetusten ei arvioida aiheuttavan melun ohjearvon ylityksiä asuinalueilla. Tuotantotoiminnasta ei arvioida aiheutuvan kohtuutonta pölyhaittaa lähiympäristössä. Tuotantoalueen reunamilla pöly voi ajoittain aiheuttaa virkistyshaittaa kuten marjojen ja sienien poimintaa haittaavaa kasvillisuuden tahraantumista. Metsästäys tuotantoalueella on mahdollista tuotantokauden ulkopuolella.

Tuotantoalueen välittömässä läheisyydessä ei ole tiedossa olevia muinaisjäänneksiä eikä kulttuuriperintökohteita. 700–1 400 metrin etäisyydellä Vanhanjoensuon tuotantoalueesta sijaitsee kolme muinaisjäännekohteita, jotka ovat kivikautisia asuinpaikkoja (Raiviokaarre 700 m, Pölkki 1 000 m ja Pohjoislahti 1 400 m). Tuotantoalueella tai sen läheisyydessä ei ole virkistysreittejä tai -alueita.

Hakijan tiedossa ei ole muita Ahvenisen–Hirvijärven vesistöalueella (14.771) sijaitsevia turvetuotantoalueita.

Suojelukohteet ja pohjavesialueet

Tuotantoalue sijaitsee koskiensuojelulailla uusien voimalaitosten rakentamiselta suojellulla Rautalammin reitin Kuhankosken yläpuolisella valuma-alueella, joka on sekä suojeluetta virkistyskäyttöarvoltaan merkittävä ja reitin vedet ovat puhtaita ja kirkasvetisiä.

Tuotantoalueiden keskellä sijaitseva Suojärvi on merkitty Kuopion seudun maakunta-kaavassa luonnonsuojelualueeksi arvokkaana lintujärvenä. Muuten tuotantoalueen läheisyydessä ei ole suojelualueita, joihin hankkeella voisi olla vaikutusta.

Suojärvellä havaittiin 4.6.2013 kurki, laulujoutsen, valkoviklo, telkkä ja naurulokki. Birdlife Suomi ry:n havaintosivujen mukaan Suojärvessä on tavattu vuonna 2013 pesivänä laulujoutsen, kurki ja naurulokki (kolonia). Järvellä on tavattu useita kertoja valkovikloja ja liroja, jotka todennäköisesti kuuluvat järven pesimälajistoon. Havaintoja on myös ruskosuohaukasta ja pikkulokista, mutta niiden pesinnästä järvellä ei ole varmuutta.

Lähin Natura-verkostoon kuuluva suojelualue on Honkamäen alue (FI0600040), joka sijaitsee noin 5,5 kilometrin päässä tuotantoalueesta itään.

Lähin luokiteltu pohjavesialue, Hatunmäen vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue (0822709), sijaitsee noin 2,5 kilometriä tuotantoalueesta etelään. Hakijan tiedossa ei ole tuotantoalueen lähellä sijaitsevia käytössä olevia kaivoja.

Hakijan mukaan Petronnevan turvetuotanto ei jälkikäyttövaiheineen vaaranna tuotantoaluetta lähimpänä sijaitsevien pohjavesialueiden vedenlaatua ja antoisuutta.

Vesistö

Petronnevan turvetuotantoalue sijaitsee Kymijoen vesistöalueen (14) Rautalammin reitillä (14.7) Tallusjärven valuma-alueella (14.77, bif.) ja siellä tarkemmin Ahvenisen-Hirvijärven alueella (14.771, bif.) ja Tallusjärven alueella (14.772 bif.). Bifurkaatiolla

(bif.) tarkoitetaan järven purkautumista kahta lasku-uomaa pitkin eri suuntiin niin, että lasku-uomat eivät enää yhdisty.

Kuivatusvedet koko tuotantoalueelta johdetaan Ahvenisen–Hirvijärven alueelle, jonka pinta-ala on 148,8 km² ja järvisyys 24,59 %. Ahvenisen–Hirvijärven alueen yläpuolisen valuma-alueen pinta-ala on kokonaisuudessaan 419,36 km² ja järvisyys 18,78 %. Petronnevan tuotantoalueen pinta-alan (146,4 ha) osuus Ahvenisen–Hirvijärven alueesta on 0,98 %. Vanhanjoensuon, Kanavasuo ja Petronnevan kuivatusvedet johdetaan Vanhajokea pitkin Hirvijärven Suolahteen ja Suojärvensuon kuivatusvedet laskevat Suojärveen ja siitä Suojärvenkanavaa pitkin Hirvijärven Kanavasuo lahteen.

Suojärvi on tyypiltään matala runsashumuksinen järvi (MRh), jonka pinta-ala on 101,56 hehtaaria ja sen suurin syvyys on 0,9 metriä. Suojärven valuma-alue on 5,39 km² ja järvisyys 21 %. Suojärvensuon (lohkot 5 ja 6) tuotantoalue (92,2 ha) muodostaa 17 % Suojärven valuma-alueesta. Suojärven valuma-alue on pääosin rakentamattomaa metsä- ja suoaluetta. Suot ovat pääosin ojitettuja ja ojittamattomaa suota on hyvin vähän. Valuma-alueella on kaksi asuinrakennusta, joten haja-asutuksen kuormitus on pientä. Maatalousmaata ei sijaitse valuma-alueella. Suojärvi laskee noin 1,1 kilometriä pitkää Suojärvenkanavaa Hirvijärveen.

Vanhajoki on noin 1,9 kilometriä pitkä ja sen valuma-alue on 4,51 km². Petronnevan (lohkot 2, 3 ja 4), Vanhanjoensuon (lohko 8) ja Kanavasuo (lohko 7) tuotantoalueet muodostavat noin 12 % Vanhajoen valuma-alueesta. Valuma-alueella ei sijaitse järviä ja pääosa valuma-alueesta on ojitettua metsätalousmaata. Ojittamattomia suoalueita ei juuri ole. Valuma-alueella sijaitsee muutamia asuinrakennuksia ja haja-asutuksen kuormitus on vähäistä. Peltomaita ei sijaitse valuma-alueella.

Hirvijärvi on tyypiltään keskikokoinen humusjärvi (Kh). Sen pinta-ala on 32,88 km², keskisyvyys 1,8 metriä ja suurin syvyys 12,1 metriä. Hirvijärvi on samassa tasossa sen länsipuolella sijaitsevan Ahvenisen kanssa. Ahvenisen–Hirvijärven valuma-alue on 408,23 km² ja valuma-alueen järvisyys noin 25 %. Ahveninen laskee lounaisosastaan Haringanlammen ja Alajoen kautta Rasvankiin ja Hirvijärvi eteläosastaan reittiä Ylä-Muurainen–Ala-Muurainen–Savikoski–Virnasvesi.

Virtaamat

Virtaamat tuotantoalueen alapuolisessa vesistössä on määritetty vertailuvesistön (Kohisevanpuron 14.774, jonka valuma-alue on 10,65 km²) valumahavaintojen 1982–2010 perusteella.

Arvioidut keskiali-, keski- ja keskiylivirtaamat Suojärven luusuassa (valuma-alue 5,39 km³) ja Vanhajoen alaosassa laskussa Suolahteen (valuma-alue 4,51 km³) ovat pieniä eli molemmissa paikoissa alimmat virtaamat 4–5 litraa sekunnissa, keskivirtaamat 40–50 litraa sekunnissa ja keskimääräiset ylimmät virtaamat 50–60 litraa sekunnissa.

Veden laatu ja sedimentti

Petronnevan alapuolisesta Hirvijärven Suolahdesta on vedenlaatumittauksia vuosilta 1975–2012 (n=54), Hirvijärven Kanavansuusta vuosilta 1992–2012 (n=51) ja Hirvijärven syvänteestä vuosilta 1974–2012 (n=78). Vanhajoesta on vedenlaatumittauksia vuosilta 1991–2011 (n=55) ja Suojärvenkanavasta vuosilta 1991–2011 (n=53).

Hirvijärvi on keskikokoinen humusjärvi. 2000-luvun tietojen perusteella syvänteen havaintopaikalla ravinne- ja a-klorofyllipitoisuudet ilmentävät lievää rehevyyttä tai rehevyyttä. Alusvedessä on havaittu hapettomuutta ja alentuneita happipitoisuuksia loppupalvella ja -kesällä. Happamuus (pH) on ollut keskimäärin 6,7, vaihtelu välillä 6,1–7,5. Hirvijärven Suolahdella ja Kanavansuussa ovat kokonaisravinne- ja a-klorofyllipitoisuudet sekä orgaanisen aineksen määrää ilmentävä kemiallisen hapenkulutuksen arvo (COD_{Mn}) ja väriarvo olleet 2000-luvun havaintotietojen mukaan keskimäärin samalla tasolla kuin syvänteen havaintopaikalla. Haitallisen alhaisia happipitoisuuksia ei ole Suolahdella havaittu. Kanavansuussa happitilanne on huonohko ajoittain loppupalvella. Havaitut kiintoainepitoisuudet eivät ole olleet korkeita Suolahdella eikä Kanavansuussa. Suolahdella happamuus (pH) on ollut keskimäärin 6,8 vaihdellen välillä 6,3–7,4 ja Kanavansuussa pH on ollut keskimäärin 6,8 vaihdellen välillä 6,1–7,6.

Suolahdessa ja sen edustalla sekä Hirvijärven syvänteessä on tehty sedimenttitutkimuksia vuonna 2005. Tulosten mukaan hapenkulutus, typpi- ja fosforipitoisuudet olivat pienimmät Vanhajoen suualueella, jossa hapenkulutus ja fosforipitoisuus olivat luonnontilaisen, kuormittamattoman järvisedimentin arvoja. Typpipitoisuus sen sijaan oli noin kaksinkertainen luonnontilaiseen sedimenttiin verrattuna. Järven muissa osissa sedimentin ainespitoisuus oli samaa tasoa hapenkulutusta lukuun ottamatta; hapenkulutus oli selvästi korkein syvänteessä, noin 2,5-kertainen Suolahden perukkaan verrattuna. Fosforipitoisuudet olivat kauttaaltaan pieniä, maksimi mitattiin syvänteen sedimentistä.

Vanhajoen vesi on 2000-luvun vedenlaatumittauksien mukaan ollut hyvin humuspitoista, tummaa ja rautapitoista. Ravinnepitoisuudet ilmentävät rehevyyttä. pH on ollut keskimäärin 6,6 vaihdellen välillä 5,7–7,3. Kiintoainepitoisuudet ovat olleet suuria eli keskimäärin 10 mg/l, vaihtelu välillä 4–32 mg/l.

Suojärvenkanavan vesi on myös ollut humuspitoista mutta COD_{Mn}- ja väriarvot ovat kuitenkin olleet keskimäärin pienempiä kuin Vanhajoessa. Kanavan vesi on rautapitoista ja rehevää. Rauta- ja ravinnepitoisuudet ovat olleet keskimäärin matalampia kuin Vanhajoessa. pH on ollut Suojärvenkanavassa välillä 6,1–7,1 ja keskimäärin 6,5. Kiintoainepitoisuus on ollut keskimäärin 4 mg/l vaihdellen välillä <1–8 mg/l.

Vesienhoitosuunnitelma

Tuotantoalueen alapuoliset vesistöt kuuluvat Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueeseen. Vesienhoito- ja -hoidon yleinen tavoite Suomessa ja koko Euroopan unionin alueella on jokien, järvien, rannikkovesien ja pohjavesien vähintään hyvä tila vuoteen 2015 mennessä. Erinomaisiksi tai hyviksi arvioitujen vesien tilaa ei saa heikentää.

Vesienhoitosuunnittelussa Hirvijärven ekologista tilaa ei ole luokiteltu, mutta muun asiantuntija-arvion perusteella Hirvijärven ekologinen tila on hyvä perustuen vedenlaatuun ja a-klorofyllihavaintoihin. Laskennallista vedenlaatuaineiston mukaista luokkaa heikentää syvänpisteellä usein havaittu huono happitilanne. Suojärven, Suojärvenkanavan ja Vanhajoen ekologista tilaa ei ole luokiteltu.

Vesienhoidon tavoitteena on turvata Hirvijärven nykyinen tila nykykäytännön mukaisilla toimenpiteillä vuoteen 2015 mennessä.

Ympärivuotinen pintavalutus vesienkäsittelymenetelmänä on parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaista (BAT) ja siten Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelman ja Pohjois-Savon vesienhoidon toimenpideohjelman mukaista. Pohjois-Savon toimenpideohjelman mukaan turvetuotantoalueiden vesiensuojelun perusrakenteisiin kuuluvat aina lietesyvennykset, lietteenpidättimet ja laskeutusaltaat. Pelkästään näihin perustuva vesienkäsittely on riittävä vain pienillä, lyhyen aikaa käytössä olevilla alueilla. Hakijan mukaan näin ollen myös Vanhanjoensuon ja Kanavansuon perustason vesienkäsittelymenetelmät ovat vesienhoitosuunnitelman ja toimenpideohjelman mukaisia.

Petronnevan turvetuotantoalueen vesistövaikutukset kohdistuvat ensisijaisesti purkureitien alkuosaan. Laskennallisesti kuivatusvedet kohottavat kiintoaine-, ravinne- ja orgaanisen aineksen (COD_{Mn}) pitoisuuksia Suojärvessä, Suojärvenkanavassa ja Vanhajoessa. Tuotantoalueiden kuivatusvedet vaikuttavat vedenlaatuun jonkin verran myös Hirvijärven lahdissa Suolahdessa ja Kanavansuussa, joihin Vanhajoki ja Suojärvenkanava laskevat. Vaikutukset kuitenkin pienenevät nopeasti laskeutumien suulta etäämmällä Hirvijärvessä. Hakija arvioi, että Petronnevan turvetuotantoalueen vaikutukset eivät ole merkittäviä Hirvijärvessä.

Verrattaessa vesistövaikutuksia vesienkäsittelyn tehostamisen jälkeen nykyisiin laskennallisiin vaikutuksiin laskee Suojärvensuon tuotantoalueen laskennallinen vaikutus Suojärven ja Suojärvenkanavan kiintoaine- ja kokonaisfosforipitoisuuteen 58 prosenttia ja kokonaistyyppipitoisuuteen 50 prosenttia. Kun tarkastellaan Suojärvensuon tuotantoalueiden bruttokuormituksen vaikutuksia Suojärven ja Suojärvenkanavan COD_{Mn} -pitoisuuksiin, laskee laskennallinen vaikutus 12 prosenttia vesienkäsittelyn tehostamisen myötä.

Petronnevan, Vanhanjoensuon ja Kanavansuon tuotantoalueiden laskennallinen vaikutus Vanhajoen kiintoainepitoisuuteen laskee 27, kokonaisfosforipitoisuuteen 23 ja kokonaistyyppipitoisuuteen 30 prosenttia vesienkäsittelyn tehostamisen myötä nykyiseen tilanteeseen verrattuna, jos tuotantoa olisi jatkettu ja Petronnevan osa-alueen vesienkäsittelyä olisi tehostettu pintavalutuksella.

Hakijan mukaan ottaen huomioon alapuolisten vesistöjen nykyinen tila, suunnitellut vesienkäsittelymenetelmien tehostustoimenpiteet, vanhojen tuotantoalueiden poistuminen tuotannosta sekä Hirvijärven osalta tuotantoalueen osuus valuma-alueesta ei turvetuotannon jatkamisesta osalla tuotantoaluetta arvioida aiheutuvan merkittäviä haitallisia vaikutuksia alapuolisissa vesistöissä. Petronnevan turvetuotannon ei siten arvioida vaikuttavan haitallisesti vesienhoidon tilatavoitteiden saavuttamiseen purku-

vesistöissä. Hakijan tietojen mukaan Petronnevan alapuolisten vesistöjen vettä ei käytetä talousvetenä.

Kalasto ja kalastus

Hirvijärven tärkeimmät saalislajit ovat ahven ja hauki. Hirvijärveen on vuosina 1995–2009 tehty kalaistutuksia vuosittain, muun muassa järvitaimenta, kuhaa, planktonsiikaa, säynettä, järvisiikaa ja lisäksi rapuja 1 000 kpl vuonna 2010, 550 kpl vuonna 2011 ja 550 kpl vuonna 2012. Suojärveen on istutettu 5 000 yksikesäistä planktonsiikaa vuonna 1996. Ympäristöluvassa määrätyn kalatalousmaksun suuruus on Pohjois-Savon ELY-keskuksen ilmoituksen (sähköposti 28.7.2014) mukaan ollut viime vuosina 324 euroa vuodessa maksuun tehdyn kustannustason noususta johtuvan tarkistuksen jälkeen.

Hirvijärveä käytetään vähäisesti virkistyskalastukseen pääosin kesämökkikaudella. Osakaskunta arvioi Hirvijärvellä kalastavan 25–30 taloutta. Suojärvellä ja Vanhajoella ei juurikaan kalasteta. Hirvijärven saaliit ovat olleet hauki- ja ahvenvoittoisia. Istutetut kalat eivät ole saatujen tietojen perusteella menestyneet.

Karttulan osakaskunnan antaman tiedon mukaan kalastusolosuhteet ovat heikentyneet alapuolisessa vesistöissä merkittävästi turvetuotannon seurauksena.

Hirvijärvessä huomattavina ongelmina ovat kalastuksen kannalta pyydysten limoittuminen, kalojen tavallista nopeampi kuoleminen pyydyksiin, runsaat leväkukinnot, veden sameus, vähäarvoisten kalojen runsaus, liian vähäiset kalaistutukset ja pohjan liettyminen.

Suojärvensuon virkistysarvo on osakaskunnan mukaan pudonnut, vielä 40 vuotta sitten järvi oli erittäin kalaisa.

Rasvanki-Virnasveden kalastusalueen käyttö- ja hoitosuunnitelman mukaan Hirvijärven vedenlaatu on huonontunut (veden väri tummunut, pohjassa runsaasti humusta). Lisäksi uposlehtisten vesikasvien lisääntyminen on koettu ongelmaksi. Yhteenvedona suunnitelmassa kuitenkin todetaan, että pääsääntöisesti kalastusalueen järvien veden laatu on hyvä.

Hakija arvioi Petronnevan turvetuotannon kuormituksen vaikutuksen kalastoon jäävän vähäiseksi alapuolisissa vesistöissä. Kuormitus lisää omalta osaltaan kalastusta haittaavaa pyydysten likaantumista.

Virkistyskäyttö

Suojärvenkanavan ja Vanhajoen virkistyskäyttö on vähäistä. Hirvijärveä käytetään uimiseen, virkistyskalastukseen ja veneilyyn. Purkuvesistöissä ei ole virallisia EU-uimarantoja. Turvetuotannon arvioidaan laskuojien purkupaikkojen läheisyydessä aiheuttavan pyydysten likaantumisen seurauksena haittaa virkistyskalastukselle. Myös rantarakenteiden; esimerkiksi laitureiden limoittuminen voi aiheuttaa vähäistä haittaa virkistyskäytölle Hirvijärven Suolahdella ja Kanavansuussa.

HAKIJAN ESITYS TOIMINNAN LOPETTAMISESTA (Petronneva, Vanhanjoensuu ja Kanavansuo) JA NÄIDEN ALUEIDEN JÄLKIHOIDOSTA

Petronnevan, Vanhanjoensuon ja Kanavansuon tuotantolohkoilla ei enää jatketa turvetuotantoa vuonna 2014. Vanhanjoensuolla ovat maanomistajia Kuopion kaupunki (sopimus voimassa 31.12.2023) ja Vapo Oy. Kanavansuolla maanomistaja on Kuopion kaupunki (sopimus voimassa 31.12.2023 saakka). Petronnevan lohkon 2 pohjoisosa ja lohkot 3 ja 4 ovat Vapo Oy:n omistuksessa, lohkon muu osa on vuokra-alueita.

Vanhanjoensuon ja Kanavansuon tuotannosta poistettujen alueiden vedet johdetaan olemassa olevien laskeutusaltaiden kautta niin kauan kuin vesiensuojelun kannalta on tarpeen, eli siihen saakka, kun tuotannosta poistetut alueet on otettu uuteen maankäyttöön tai ne ovat kasvittuneet tai kaksi vuotta turvetuotantotoiminnan lopettamisen jälkeen. Nykytilassa Vanhanjoensuolla on käytössä laskeutusaltaat 5 ja 6 ja Kanavansuolla laskeutusallas 4.

Petronnevan tuotantolohkoilla on tehty massansiirtoja, minkä seurauksena alueella on turvepintaisia sarkoja ja vetisiä massansiirtosarkoja. Tuotantosarkojen turvekerroksen paksuus vaihtelee suuresti.

Petronnevan kuivatusvedet johdetaan nykytilassa ja jatkossakin Hirvijärven Suolahteen. Tämänhetkisen arvion mukaan vedet voidaan jälkikäyttövaiheessa johtaa Hirvijärveen painovoimaisesti. Käytössä ovat laskeutusaltaat 3 ja 7 niin kauan kuin vesiensuojelun kannalta on tarpeen.

Tuotannosta poistuvien alueiden laskeutusaltaiden kunto tarkastetaan ja ne puhdistetaan vuosittain kahden vuoden ajan vuosina 2013 ja 2014 (Vanhanjoensuu ja Kanavansuo) ja Petronnevan alueella vuosina 2014 ja 2015.

Sarkojen lietteenpidättimet ja tarvittaessa myös päisteputket voidaan kahden vuoden jälkihoitovaiheen jälkeen poistaa, mikäli se alueen tuleva käyttömuoto huomioon ottaen on tarpeen. Lietesyvennyksiä ja altaita ei tämän jälkeen enää aktiivisesti seurata tai ylläpidetä turvetuottajan toimesta.

Turvetuotannon loputtua alueet siistitään ja tarpeettomat rakennelmat, laitteet, koneet, varastot ja muut rakenteet poistetaan alueelta. Soilla olevat vuokra-alueet luovutetaan kokonaisuudessaan vuokranantajalle viimeistään kesän 2014 aikana vuokrasopimuksen mukaan kuivatukseltaan metsätalouskäyttöön soveltuvassa kunnossa. Alueen luovuttamisen yhteydessä tehdään sulan maan aikaan katselmus maanomistajan kanssa.

Soiden maapohja on kivikkoinen, joten todennäköinen maankäyttömuoto alueella on metsänkasvatus. Lopullisesta jälkikäyttömuodosta päättävät kuitenkin maanomistajat.

Hakijan esitys tuotannon lopettamisen jälkeisestä tarkkailusta on esitetty jäljempänä kohdassa "Vaikutusten tarkkailu".

Uudet maankäyttömuodot eivät yleensä ole luvanvaraista toimintaa, joten käyttö-, päästö- ja vaikutustarkkailun järjestäminen uuden käyttömuodon aikana tai vuoden 2015 jälkeen ei ole tarpeen.

Vanhanjoensuon, Kanavansuon ja Petronnevan turvetuotannon lopettaminen, jälkihoitotoimenpiteet ja alueiden siirtäminen uuteen maankäyttöön vähentävät alueen kuormitusta alapuoliseen vesistöön. Hakijan arvion mukaan toimenpiteistä turvetuotannon alueella päättämisen jälkeen ei aiheudu korvattavaa tilakohtaista haittaa tai kompensoitavaa haittaa tai vahinkoa alapuolisessa vesistössä.

TOIMINNAN YMPÄRISTÖRISKIT JA VAIKUTUSTEN TARKKAILU

Vaikutusten tarkkailu

Petronnevan turvetuotannon toiminnan ja vaikutusten tarkkailua Suojärvensuon osalta hakija esittää jatkossakin tehtäväksi Pohjois-Savon turvetuotantosoiden tarkkailuohjelman mukaisesti.

Vaikutustarkkailu käsittää tuotantoalueen alapuolisen vesistön vedenlaatu seurannan, jota esitetään jatkettavaksi edellä mainitun tarkkailuohjelman mukaisesti. Näytteenottovuosia ja näytteenottotiheyttä voidaan tarkastella vuosittaisissa tarkkailupalaverissa.

Tuotannon lopettamisen jälkeen tarkkailua jatketaan Pohjois-Savon turvetuotantosoiden tarkkailuohjelman mukaan vuonna 2014. Ohjelmassa olevien päästötarkkailupisteiden (Petronneva, la 3 ja la 7) ja purku-uomien (Vanhajoki, Suojärvenkanava) veden laatua seurataan vuonna 2014. Tulokset raportoidaan ohjelman mukaisesti vuonna 2015.

Kalataloustarkkailu esitetään tehtäväksi ennen seuraavan tarkistushakemuksen jättämistä osakaskunnalle ja alueella kalastaville suunnattavalla tiedustelulla sekä havaskokein Hirvijärvessä.

Hakija katsoo, että tarvetta melu- ja pölypäästöjen tarkkailuun ei ole.

Ympäristöriskit

Tulipalo on merkittävin turvetuotantoalueen onnettomuusriski. Petronnevan turvetuotantoalueelle laaditaan pelastussuunnitelma, joka toimitetaan pelastusviranomaisille. Henkilökunnalle ja työmaalla toimiville yrittäjille annetaan koulutusta tulipalontorjunnassa ja suunnitelman toimenpiteistä. Mahdolliset polttoaine- tai öljyvuodot ovat melko helposti kerättävissä pois turvekentältä. Maaperän tai pohjaveden saastumisvaara Petronnevan alueella ei arvioida olevan.

Rankkasateiden aiheuttama vesiensuojelurakenteiden rikkoontuminen aiheuttaisi poikkeuksellisen suuren kiintoaine- ja ravinnekuormituksen. Tällaisten onnettomuuksien estämiseksi penkereitä, oja ja vesiensuojelurakenteita tarkkaillaan säännöllisesti. Koska valumavesien käsittelyssä tullaan käyttämään pumppausta vesien johtami-

seksi pintavalutuskentille, padottuu vettä rankkasadeajankohtina laskeutusaltaisiin ja sarkaojiin, mikä pienentää alueelta tulvatilanteissa lähteviä vesi- ja ainemääriä.

Ympäristöviranomaiset tarkastavat oman harkintansa mukaan työmaan ympäristöhoidon tasoa sekä vesiensuojelurakenteita ja antavat tarkastuksiin liittyen ohjeita ja velvoitteita. Mahdollisista häiriötilanteista, ohjauksutuksista sekä niiden korjaustoimista ilmoitetaan alueelliselle ELY-keskukselle. Hätätilanteissa noudatetaan hakijan laatu- ja ympäristöjärjestelmän työohjeita ja ympäristöohjeita.

Petronnevan toiminnalla on voimassa oleva ympäristövahinkovakuutus.

VAHINKOJA ESTÄVÄT TOIMENPITEET

Kalatalousveloitteet

Purkuvesistön nykyinen tila, vesistön paikallinen arvo sekä alueen muu turvetuotanto kokonaisuudessaan huomioiden Petronnevan kuormituksen kalataloudelliset haittavaikutukset arvioidaan sen tasoisiksi, että ne ylittävät kompensatiotoimia edellyttävän vaikutustason. Kalataloudelliset haitat voidaan kompensoida kalatalousmaksulla. Petronnevan turvetuotantoalueen vuotuisen kalatalousmaksun suuruudeksi hakija esittää 270 euroa vuodessa. Kalatalousmaksua maksetaan tuotannosta poistuvien soiden osalta vielä vuosina 2014 ja 2015. Sen jälkeen hakija esittää maksua pienentäväksi poistuneen pinta-alaosuuden verran.

Muut toimenpiteet

Hakijan arvion mukaan toiminnasta ei ennalta arvioiden aiheudu alapuoliseen vesistöön vaikutuksia, jotka edellyttäisivät kunnostustoimenpiteitä. Tuotantoalueen kuivatus ja kuivatusvesien johtaminen ei vaikuta pohja- ja talousveden ottoon.

KORVAUKSET

Hakija arvioi Petronnevan kuormituksen vesistö- ja kalatalousvaikutukset kokonaisuudessaan sen tasoisiksi, että niistä ei aiheudu tilakohtaisesti korvattavaa vahinkoa.

HAKEMUKSEN KÄSITTELY

Hakemuksesta tiedottaminen

Hakemus on annettu tiedoksi kuuluttamalla aluehallintovirastossa, Kuopion kaupungissa ja Tervon kunnassa 20.12.2013–20.1.2014 sekä kirjeitse asianosaisille. Hakemuksesta koskeva ilmoitus on julkaistu 20.12.2013 Savon Sanomissa.

Aluehallintovirasto on pyytänyt hakemuksesta lausunnon Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelta ja kalatalousviranomaiselta, Kuopion kaupungilta sekä Kuopion kaupungin ja Tervon kunnan ympäristönsuojeluviranomaisilta.

Lausunnot 1) *Pohjois-Savon ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue* on lausunut, että merkittävä osa alueesta tulee poistumaan kokonaan tuotannosta. Vielä jatkavalla Suojärvensuon alueella vesienkäsittely pintavalutuksella tulee muuttumaan ympärivuotiseksi. ELY-keskus katsoo hakijan esittämien kuormituslaskelmien mukaisesti, että Petronnevan/Suojärvensuon turvetuotantoalueen kuormitus tulee muutosten seurauksena pienenemään merkittävästi, ja että vesienkäsittely jatkavalla alueella tulee olemaan parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaista.

Suojärvensuon pintavalutuskentän pinta-ala on kartalle merkittynä hyvin pieni, vain noin 0,3 hehtaaria. Kuitenkin, kun ottaa huomioon ilmakuvasta näkyvän rantakuivion, muodostuu pintavalutuskentän pinta-alaksi noin kaksi hehtaaria, joka on noin kaksi prosenttia tuotantopinta-alasta. Pintavalutuskentän koko ei täytä suositusta, mutta se voidaan katsoa tässä tapauksessa riittäväksi, koska kyseessä on vanha tuotantoalue, eikä kentän laajentaminen ole käytännössä mahdollista.

Suojärvensuon pintavalutuskentän tehoa ei kentän sijaitessa Suojärven rantahetkeikössä voida mitata. Puhdistustehon mittaaminen ei tässä tapauksessa ole tarpeen, koska kentällä käsiteltävän veden keruuajan tekeminen rantakuiviolle ei ole käytännössä mahdollista.

Tuleva kuormitus on ELY-keskuksen käsityksen mukaan arvioitu oikein. Hakemuksessa on kuitenkin epäselvyyttä toteutuneiden kuormitusten osalta.

Petronnevan osalta Vahti-tietojärjestelmään tallennetut kuormitukset sisältävät myös Kanavasuo kuormituksen. Hakemuksessa esitetyissä vuosiraporteissa Kanavasuo kuormitus on mainittu erikseen, eikä sitä ole huomioitu esimerkiksi hakemuksen liitteen 5_1 taulukossa 3, joka ei sisällä myöskään Suojärvensuon kuormitusta. Hakemuksessa on kaiken kaikkiaan epäselvästi kerrottu, milloin esitetyt kuormitukset koskevat Suojärvensuon ja Petronnevan alueen kokonaisuutta ja milloin vain Petronnevan tai siihen kuuluvien Kanavasuo ja Vanhanjoensuo aluetta.

Petronnevan/Suojärvensuon vedet päätyvät laskuojista Hirvijärveen. Pohjois-Savon vesienhoidon toimenpideohjelmassa 2010–2015 vesimuodostuma Hirvijärvi (tunnus 14.771.1.001_002) on tyypitelty keskikokoiseksi humusjärveksi, jonka ekologinen tila on hyvä perustuen vedenlaatuun ja a-klorofyllihavaintoihin. Vesienhoidon toiselle suunnittelukaudelle 2016–2021 vesimuodostuman rajausta ja tyypittelyä on tarkennettu erottamalla Ylä- ja Ala-Muurainen (14.771.1.001_a02) ja Hirvijärvi–Kalliojärvi (14.771.1.001_a01) omiksi vesimuodostumikseen. Toisella suunnittelukaudella Hirvijärvi–Kalliojärvi on tyypitelty matalaksi humusjärveksi ja sen ekologinen tila on hyvä tai jopa lähellä erinomaisen tilan rajaa. Vesienhoidon tavoitteena on Hirvijärvi–Kalliojärven säilyminen vähintään hyvässä tilassa.

Turvetuotannon kuormituksen alentuminen tuotantopinta-alan vähetessä ja Suojärvensuon pintavalutuksen muuttuessa ympärivuotiseksi edistää vesienhoitosuunnitelman tavoitteiden saavuttamista.

Suojärvensuolla sijaitsee useampikin asuinkiinteistö alle 400 metrin etäisyydellä tuotantoalueesta. ELY-keskukseen ei kuitenkaan ole tullut yhtään pölyvalitusta kyseisiltä kiinteistöiltä. Hakijan esityksen mukaisesti vanhalla tuotantoalueella melu- ja pölyhai-

tan torjumiseksi riittää velvoite pölyävän tuotantotoiminnan keskeyttämisestä tuulen käydessä lähimpiin kiinteistöihin päin.

Hakemuksessa on todettu vuokra-alueiden osalta, että todennäköinen jälkikäyttömuoto tuotannosta poistuneilla alueilla on metsänkasvatus, mutta lopullisesta jälkikäyttömuodosta päättävät maanomistajat. Kuitenkin merkittävä osa tuotannosta poistuvista alueista (lohkot 3 ja 4) on Vapo Oy omia alueita, mutta niiden osalta jälkikäytöstä ei ole mainintaa. Vaikka ympäristöluvassa ei määrätä alueiden jälkikäytöstä, hakija voisi esittää ainakin alustavan suunnitelman omistamiensa alueiden jälkikäytöstä. Mikäli jälkikäyttö omilla alueilla tulee olemaan metsätalous, tulisi suunnitelmaan sisältyä selvitys siitä, tarvitseeko alue lannoitusta (esim. tuhka) ja/tai maanmuokkausta.

ELY-keskuksen tietojen mukaan lohkojen 3 ja 4 vedet johdetaan tällä hetkellä pumpaamalla Hirvijärven suuntaan. Hakemuksen mukaan vedet voitaisiin johtaa jälkikäytövaiheessa Hirvijärveen painovoimaisesti. Vesien johtaminen lohkoilta 3 ja 4 kokonaisuudessaan painovoimaisesti Hirvijärven suuntaan voi olla haastavaa erityisesti tulvatilanteissa, joten olisi syytä varautua tuotannosta poistuneiden alueiden vesien kulkeutumiseen myös Tallusjärven suuntaan.

Toiminnan loppuessa jälkikäyttöön siirtyvät alueet tulee siistiä. Jätteet tulee toimittaa jätteen keräykseen ja tuotantotoimintaan liittyneet rakenteet, laitteet ja tarvikkeet tulee poistaa. Kasatut kaivumaat tulee tasoitella. Alueella olevat kannot ja muu alueelta kerätty puuainees tulee toimittaa energiahyötykäyttöön kaivannaisjätteen jätehuolto-suunnitelman mukaisesti.

2) *Tervon kunnan ympäristönsuojeluviranomainen* on ilmoittanut, että se ei pidä tarpeellisena lausunnon antamista hakemuksen johdosta.

3) *Kuopion kaupungin ympäristö- ja rakennuslautakunta* on lausunut, että turvetuotannon ympäristönsuojeluohjeen (Ympäristöhallinnon ohjeita 2/2013) mukaan turvetuotannosta poistuvien alueiden jälkihoitoon kuuluu alueen ympäristövaikutusten tarkkailu tuotannon päättymisen jälkeen. Avoimen tuotannosta poistuneen alueen kuormitus on samaa suuruusluokkaa kuin tuotannossa olevan alueen. Jälkihoidossa tulee varmistua, ettei sen alkaessa tai aikana synny lisäpäästöjä alapuoliseen vesistöön. Jälkikäyttö tulee vesistökuormituksen vähentämiseksi aloittaa mahdollisimman pian.

Hakemuksesta puuttuu lohko-/aluekohtainen jälkikäyttösuunnitelma. Vapo Oy:n tulee mahdollisimman pian esittää Pohjois-Savon ELY-keskuksen hyväksyttäväksi tuotannosta poistuvia soita koskeva jälkikäyttösuunnitelma. Hakemuksessa mainittujen jälkikäyttömuotojen (metsänkasvatus, viljely, kosteikko) lisäksi voisi vaihtoehtona olla myös uudelleen soistaminen tähän soveltuvalla osa-alueella.

Vapo Oy:n tulee vastata vesienkäsittelyrakenteiden hoidosta ja kunnossapidosta niin kauan, kunnes jälkikäyttö on aloitettu tai pintamaa on kasvittunut. Vesienkäsittelyrakenteiden (Petronneva laskeutusaltaat 3 ja 7, Vanhajoensuu laskeutusaltaat 5 ja 6 sekä Kanavasuo laskeutusallas 4) kunnossapitovelvoitteen tulee olla kolme vuotta tuotannon päättymisestä lukien (2014–2016). Tuotannosta poistuvien soiden tarkkai-

lua (päästötarkkailupisteet: Petronneva la 3 ja la 7 sekä purku-uoma: Vanhajoki) tulee jatkaa vähintään kaksi vuotta tuotannon päättymisen jälkeen vuosina 2014 ja 2015.

Suojärvensuon turvetuotantoalueen vedet johdetaan hakemuksen mukaan sarkaojista kokoojaojien ja veto-ojien kautta pumppausaltaaseen. Pumppausaltaasta vedet johdetaan pumppaamon ja laskeutusaltaan 3 kautta jako-øjastoon ja edelleen Suojärven ranta-alueella olevaan hetteikköön. Vesienkäsittelynä on ympärivuotisesti toimiva pintavalutuskenttä, joka on alimitoitettu. Pohjois-Savon ELY-keskuksen maastotarkastuksessa 21.6.2012 on todettu, että Vapo Oy on tehnyt suojapenkereen tuotantoalueen ja Suojärven väliin estämään järven vesien valuminen järven vesipintaa alempana olevalle tuotantoalueelle. Nykyisellään pintavalutuskentän toimivuutta/tehoa ei kentän sijainnin vuoksi ole lainkaan selvitetty. Pintavalutuskentän toimivuus Suojärvensuon vesiensuojelurakenteena on tarpeen selvittää todellisen kuormitustarkkailun perusteella (tulvakaudet huomioon ottaen). Purkuvesien tarkkailua tulee jatkaa vuosittain Suojärvenkanavan kahdesta havaintopaikasta sekä Hirvijärvestä (Hirvijärvi 9).

Hirvijärven Kanavansuun alueella on tehtävä sedimenttitutkimus, jonka avulla voidaan selvittää Suojärvensuon purkuvesien vaikutuksia. Suojärvensuon kuormitustarkkailu ja sedimenttitutkimus on lisättävä Pohjois-Savon turvetuotantoalueiden tarkkailuohjelmaan.

Muistutukset 1) AA (Uistin, 227-404-13-192) on lausunut, että Hirvijärvi on matala latvajärvi ja helposti pilattavissa. Vielä vuosina 2000–2003 sen vedenlaatu luokiteltiin hyväksi.

Muistuttaja vastustaa suovesien johtamista Suojärvestä Hirvijärveen. Vesi on jo nyt niin likaista ja ruskeaa, kuin ”ruunan kusta”. Haittaa saunavesien ottoa, ei sillä viitsi saunaansa liata. Kalastaminen on turhaa, viime kesänä ei laskettu edes venettä vesille, tyhjän saa pyytämättäkin. Kalatalousmaksuilla vesi ei parane. Haluaisimme nauttia mökeistämme ja rannoistamme vielä tässä elämässä.

Aikaisemmin vedet laskettiin Tallusjärveen. Sieltä löytyi kuitenkin aktiivisia valittajia ja suunta vaihdettiin Hirvijärveen, jolloin Tallusjärven tila tietysti parani huomasti.

Ellei ympäristölupaa voi lopettaa, nyt voisi lopettaa Hirvijärven kuormittamisen ja vaihtaa taas suuntaa, tai edes laskea saastuttavat vedet puoliiksi kumpaankin, jolloin haittakin puolittuisi eikä tulisi yksien haitaksi.

2) BB (Kokkomaja, 844-405-5-33) on lausunut, että Hirvijärven käyttökelpoisuus on muuttunut turvetuotannon jätevesien seurauksena merkittävästi. Poikkeuksellisen matalana järvenä se ei ole kestänyt tämän tyyppistä kuormitusta. Kuormitusta on tullut sekä tuotantoalueelta tulevien vesien mukana että myös turvepölynä ilman kautta. Useina kesinä esiintyvät pahat levähaitat johtuvat kiistatta tuotantoalueen kuormituksesta. Veden ja ilman kautta tulevat aineet ovat sekoittaneet järven ekosysteemin ja siten tietyt levät ovat päässeet vallalle. Turvetuotannon seurauksena vesi on ollut keuhkaisin haitallisen ruskeaa.

Uutta lupaa ei tule myöntää ennen kuin entiset haitat on korvattu. Muistuttaja vaatii, että hakijalle määrätään maksettavaksi käyttökelpoisuuden merkittävästä alenemi-

sesta ja kiinteistöni arvon alenemisesta korvausta tähänastisesta haitasta ja vahingosta yhteensä 370 euroa.

3) CC (Uusi Kokkomaja, 844-405-5-52) on lausunut, että kaikkien neljän osa-alueen pitkäaikainen vesien johtaminen yksinomaan Hirvijärveen on aiheuttanut kohtuuttoman kuormituksen. Suuri humus- ja kiintoainemäärä ja niihin sitoutuneet muut aineet ovat tuoneet energialatauksen, jonka vuoksi järvestä perustuotannon voimasuhteet ovat sekoittuneet. Seurauksena on ollut levätuotannon lisääntyminen ja poikkeuksellisen haitallisten levien kuten Hyalotheca dissiliens massaesiintyminen (Vesi- ja ympäristöhallinnon julkaisusarja A numero 60/1993 ja Suomen ympäristökeskuksen julkaisu numero 26/1996). Levien esiintyminen vaikeuttaa pyydyskalastusta ja siten keskeistä virkistyskäyttömuotoa. Joinakin kesinä leväesiintymä on ollut niin runsas, että pyydyskalastus on estynyt täysin. Yhteen verkkoon on yön aikana takertunut jopa 10 kg levämassaa. Lisäksi kokoojavaunujen aiheuttama ilman kautta tuleva turvepöly on tuonut lisäkuormitusta ja vaikuttanut veden käyttöominaisuuksiin pesuvetenä. Ajoittain vesi on erittäin ruskeaa ja turvehiukkaset tarttuvat vesiastioiden reunoihin ja pohjaan.

Ennen turvetuotannon aloittamista Hirvijärven vesi oli melko kirkasta ja sitä käytettiin juomavetenäkin. Nykyään vesi on epäesteettistä. Vaikka nyt haetaan jatkolupaa vain osalle tuotantoaluetta, niin lopetettavien osa-alueiden kuormitus tulee jatkumaan vuosikymmeniä, koska pohjaan sedimentoitunut humus ja kiintoaine sekä niihin sitoutuneet (esim. rauta ja hivenaineet) vaikuttavat syys- ja kevätkiertojen aikaan, mutta myös talvisin, jolloin alusvedessä on hapenvajausta ja happikatoa. Turvetuotantoalueiden jätevesien velvoitetarkkailu Hirvijärvestä on ollut kosmeettista, koska pääasiassa on seurattu vain fysikaalis-kemiallisia ominaisuuksia. Tarkkailuajankohdat eivät palvele vaikutusten arviointia, koska kuormitus tulee piikkeinä valunnan ollessa suurimmillaan. Siten tarkkailu ei anna kuvaa tilanteesta.

Lopetettavien osa-alueiden aiheuttamaa merkittävää käyttökelpoisuuden alenemista ei ole korvattu vesistön käyttäjille eikä rantakiinteistöjen omistajille. Ennen jatkoluvan myöntämistä on hakija velvoitettava korvaamaan aiheutetut vahingot ja haitat. Muistuttaja vaatii, että merkittävästä virkistyskäyttökelpoisuushaitasta ja muistuttajan kiinteistön arvon alenemisesta on määrättävä kertakaikkista korvausta yhteensä 780 euroa.

Muistuttaja on 24.7.2014 toimittanut tiedot Hirsijärven Kokkoniemellä olevien muistutuksissa 2), 3) ja 4) nimettyjen kiinteistöjen ottamisesta erityiseen virkistyskäyttöön:

- Kokkokallio, 844-405-5-45: Kesämökki rakennettu 1986-1987 ja valmistunut 10.9.1987, jolloin kiinteistö otettu erityiseen virkistyskäyttöön.
- Uusi-Kokkomaja, 844-405-5-52: Kesämökki rakennettu 1973 ja valmistunut 25.8.1973, jolloin kiinteistö otettu erityiseen virkistyskäyttöön.
- Kokkomaja, 844-405-5-33: Kesämökki rakennettu 1967. Kesämökki on otettu erityiseen virkistyskäyttöön 15.8.1967.

4) DD (Kokkokallio, 844-405-5-45) on lausunut, että turvetuotantoalueiden pitkäaikainen jätevesien johtaminen Hirvijärveen on aiheuttanut järvelle suuren kuormituksen. Lisäksi kesällä turpeen kokoamisesta johtuva turvepöly laskeutuu järven pinnalle ja

aiheuttaa suoraa kuormitusta. Jätevesissä oleva humus ja kiintoaine sekä ilman kautta tuleva turvepöly on muuttanut suhteellisen kirkkaan Hirvijärven erittäin ruskeaksi. Tuotantoalueilta tuleva kuormitus on rehevöittänyt järveä siksi voimakkaasti, että levää esiintyy erittäin paljon. Pyydyskalastusta on vaikea harjoittaa, kun pyydykset likaantuvat levien seurauksena. Vettä ei voi enää käyttää esimerkiksi matonpesuun, koska ne värjäytyvät pilalle. Veden käyttöä pesuvedenä hankaloittaa se, kun humus takertuu astioiden reunoihin ja tekee veden epäesteettiseksi.

Turvetuotannon seurauksena Hirvijärven virkistyskäyttöarvo on alentunut ja siten muistuttajan rantakiinteistön arvo on laskenut. Pitkäaikaisesta vesien pilaamisesta aiheutunutta tähänastista vahinkoa Vapo Oy ei ole lainkaan korvannut. Tässä lupaprosessissa tulee korvata jo aiheutetut vahingot. Uutta lupaa ei tule myöntää haettavalle tuotantoalueelle. Jätevesien mukana jo tulleet järven pohjaan laskeutuneet aineet jäävät pitkäksi ajaksi vaikuttamaan ja toiseksi lopetettujen tuotantoalueiden valumavedet tulevat kuormittamaan edelleen jopa vuosikymmeniä.

Korvausvaatimus muistuttajan kiinteistön arvon alenemisesta ja virkistyskäyttöhaitasta on 600 euroa kertakorvauksena.

5) EE:t (Louhiranta, 297-474-10-20) ovat ilmoittaneet tehneensä ranta-asukkaana kesän aikana 40 vuoden ajan kuluessa havaintoja Hirvijärven tilasta jo 1970-luvulta lähtien. Petronevan suoalueella silloin kuivatusojituksen seurauksena alkoi suoalueitten vesien valutus Hirvijärveen sekä Tallukseen. Suoalueella tavattiin lakkoja, jotka katosivat ojituksen ja turpeen noston seurauksena.

Muistuttajat ovat tehneet ilmoituksen vuonna 2012 toukokuussa ELY-keskukselle. Talven aikana suovedet oli laskettu Hirvijärveen. Järvialueella oli varsinkin kanavan suulle tullut mutaista suovettä. Tämän seurauksena ranta-alueet ovat kärsineet, jopa Ahvenisen puolelle asti. Siellä huomattiin veden mutaisuus, josta myös ilmoitus ELY-keskukselle.

ELY-keskus otti Hirvijärvestä ja Ahvenistosta vesinäytteet 6.6.2012 ja analyysitulosten mukaan veden laatu on muutoin varsin normaalilla tasolla, mutta Suolahden pisteessä Hirvijärvi 2 veden kiintoainepitoisuus oli mittaushistorian (vuodesta 1992 tähän päivään) suurin ollen yli kaksinkertainen aikaisemmin havaittuun ennätyspitoisuuteen verrattuna. Samaan aikaan myös Suojärvestä tulevasta lasku-uomasta valui tumma mutainen vesi kanavan suulle, peittäen alleen valkoisen jääkerroksen ja levisi kauttaaltaan järven jälle. Päästökäyrät tältä alueelta osoittavat korkeita arvoja. Fosforin ja typen päästöarvojen näytteenottoaika on kanavan suu (09). Vuodesta 2010–2012, samoin klorofyllipitoisuus elokuussa samasta ottopaikasta a-klorofyllipitoisuus oli 16 µg/l. Näyte on otettu pisteestä Hirvijärvi 2. Kiintoainepitoisuus oli selvästi tavanomaisesta korkeampi vuonna 2012. Näkösyvyys on talvella vuodesta 2002–2011 (näytepiste Hirvijärvi 6) heikentynyt 4,3 metristä 3 metriin. Elokuun mittauksissa vuodet 2005–2013 näkösyvyys 3 metriin mittauspiste Hirvijärvi 6. Happipitoisuus Hirvijärvessä on huolestuttavan alhainen, jotkin syvänteet ovat melkein hapettomia järven pohjassa. Viimeisten vesinäytteiden mukaan happipitoisuus on noin 6 mg/l ja pH 6,5. Jos tämä tilanne vielä pahenee laskettujen arvojen alapuolelle, ovat vaarana kala-kuolemat. Usean vuoden aikana järven pinnalla on ollut turvepölyä. Vesi ei kelpaa talousvedeksi.

Kalataloudellisten haittojen estämiseksi määrättyä kalatalousmaksua (270 €/v) on korotettava huomattavasti, nykytaso ei riitä velvoiteistutusten kuluihin.

Muistutuksessa esitettyihin asioihin vedoten olisi muistuttajien käsityksen mukaan viimeinkin aika harkita, olisiko luvan jatkamiselle edellytyksiä.

6) FF (Vesala, 297-474-14-5) on ilmoittanut, että Vesalan tila sijaitsee Petronnevan turvetuotantoalueen lähietäisyydellä, alle 500 metrin päässä.

Esiintyneiden pöly- ja meluhaittojen estämiseksi tulee asettaa rajoitukset, mm. turpeen käsittely tulee keskeyttää voimakkaan tuulen ajaksi, joka suuntautuu muistuttajan tilaa kohden.

Turpeenkuljetus aiheuttaa tielle nro 5513 haittaa, vaarantaen liikennettä ja tuoden tielle liejuista mutaa. Tämä tulee huomioida, asettaen vaatimukset ongelman minimoimiseksi.

Suojärvensuon alueelta on laskuoja Pieneen Tallusjärveen. Pintavesien ja maainesten pääsy pitää estää. Jo aiemmastakin turvesuon käytöstä aiheutunut ojan rehevöityminen ja tukkeutuminen tulee korjata.

Vapo Oy tulee velvoittaa korvaamaan pölystä ja melusta aiheutuva haitta Vesalan tilalle vuosittain 500 euron summalla (autojen sekä kiinteistöjen pesukustannuksiin). Turpeennostosta aiheutuva kiinteistön myyntihintaan vaikuttava arvon alentuma tulee Vapo Oy:n korvata 15 000 euron kertakorvauksella.

Hakijan vastine

Pohjois-Savon ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat vastuualue

Vapo Oy:n omistuksessa olevien alueiden jälkikäyttömuoto on alustavan suunnitelman mukaan metsätalous. Metsätaloustalouteen suunniteltava pinta-ala on noin 25–30 ha. Lohkon 4 alavimmat, noin 2–3 ha alueet jäisivät kosteikoiksi. Alueiden ottaminen metsätaloustalouteen vaatii onnistuakseen tuhkalannoituksen. Tulvatilanteiden varalta on tarkoituksenmukaista varautua rakentein myös vesien johtamiseen hallitusti Tallusjärveen. Tuotannosta poistuneiden alueiden osalta Vapo Oy tekee selvityksen jälkikäytön toteuttamisesta Pohjois-Savon ELY-keskukselle.

Muilta osin Vapo Oy:llä ei ole huomauttamista.

Kuopion kaupungin ympäristö- ja rakennuslautakunta

Jälkikäyttösuunnitelman osalta hakija viittaa edellä ELY-keskuksen lausuntoon esittämäänsä. Selvitys jälkikäytön toteuttamisesta lähetetään tiedoksi Kuopion kaupungille.

Laskeutusaltaiden puhdistaminen vuosittain kahden vuoden ajan vuosina 2014 ja 2015 on riittävä.

Suojärvensuon kuormitustarkkailun järjestäminen ei ole mahdollinen kentän toimivuutta haittaamatta, joten sitä koskeva vaatimus on hylättävä. Hakija viittaa myös Pohjois-Savon ELY-keskuksen asiassa antamaan lausuntoon.

Suojärvensuon vesistövaikutusten tarkkailu ja tuotannosta poistuneiden alueiden päästö- ja vesistövaikutusten tarkkailut toteutetaan Pohjois-Savon ELY-keskuksen turvetuotantoalueiden tarkkailuohjelman mukaisesti. Tarkkailun laajuutta voidaan tarkastella vuosittaisessa palaverissa.

Muistutus 1)

Muistuttajan kiinteistö sijaitsee Verkkoniemessä Verkkolahden puoleisella rannalla. Matkaa Suojärvenkanavan suuhun on rantoja pitkin mitattuna noin 1,3 kilometriä.

Lupaehtojen tarkistamishakemuksessa Vapo Oy on esittänyt Suojärvensuota koskevana vesienkäsittelyn tehostamistoimena pintavalutuksen toteuttamisen ympärivuotisena. Petronnevan ja siihen kuuluvien Vanhanjoensuon ja Kanavasuo tuotanto päättyy ja alueilla tehdään enää jälkihoitoon kuuluvia töitä. Suojärvensuon vesienkäsittelyn tehostamisen ja muiden alueiden tuotannon päättymisen vuoksi turvetuotannosta johtuva kuormitus Hirvijärveen vähenee aikaisempaan verrattuna. Näin ollen vesistövaikutus Hirvijärvessä on vähenevä.

Pohjois-Savon ELY-keskuksen lausunnon mukaan vesienhoidon toisella suunnittelukaudella Hirvijärvi–Kalliojärvi on rajattu ja tyypitely omaksi vesimuodostumakseen, jonka tyyppi on matala humusjärvi. Hirvijärvi–Kalliojärven ekologinen tila on hyvä tai jopa lähellä erinomaisen tilan rajaa. Tavoitteena on vesimuodostuman säilyminen vähintään hyvässä tilassa.

Edellä esitettyjen tietojen perusteella Vapo Oy katsoo, että muistutuksessa esitetty kuvaus Hirvijärven veden laadusta ja järven tilasta ei vastaa vesienhoitosuunnitelmassa olevaa, tarkkailutuloksiin pohjautuvaa tietoa. Lupaehtojen tarkistamista koskevassa hakemuksessa kuivatusvesien johtamista ja vesienkäsittelysuunnitelmaa ei ole tarpeen muuttaa.

Muistutukset 2), 3) ja 4)

Lupahakemus koskee voimassa olevan luvan lupamääräysten tarkistamista. Muistuttajien kiinteistöt sijaitsevat Hirvijärven länsirannalla Kokkoniemessä. Matkaa lähimmälle tuotantoalueelle (Vanhanjoensuu) on noin 1,8 km ja Suojärvensuolle 4 km. Korvausvaateet kiinteistöjen käyttökelpoisuuden merkittävästä alenemisesta ja arvon alenemisesta on hylättävä. Hakija viittaa edellä 1) muistutukseen esittämäänsä.

Muistutus 5)

Muistuttajien kiinteistö sijaitsee Verkkoniemessä Verkkolahden puoleisella rannalla. Matkaa Suojärvenkanavan suuhun on rantoja pitkin mitattuna noin 2,5 km. Korvausvaateet kiinteistöjen käyttökelpoisuuden merkittävästä alenemisesta ja arvon alenemisesta on hylättävä vesistön hyvään nykytilaan liittyvillä perusteilla. Kalatalousmak-

sun alentaminen on perusteltua pinta-alan pientymisen ja kuormituksen vähenemisen perusteella.

Muistutus 6)

Voimassa olevassa luvassa on käsitelty toimintaa pöly- ja meluhaittojen ennaltaehkäisemiseksi. Luvan mukaan turpeen tuotanto ja lastaus on pyrittävä ajoittamaan tuulen suunta ja voimakkuus huomioon ottaen niin, että tuotantoalueelta leviää mahdollisimman vähän pölyä ympäristöön. Kuljetuksiin käytettävät ajoneuvot on kuormattava niin, että kuorma ei pölyä häiritsevästi. Lisäksi on annettu määräyksiä työmenetelmiin, työkoneisiin ja laitteisiin liittyen pöly- ja meluhaittojen varalta.

Vapo Oy:n käsityksen mukaan toiminnassa on pyritty mahdollisimman hyvin ottamaan huomioon lähiasutus, johon muistutuksen tekijän asuinkiinteistökin kuuluu. Pohjois-Savon ELY-keskuksen lausunnon mukaan yhtään pölyvalitusta toiminnasta ei ole tullut, eikä Vapo Oy:n toimintajärjestelmään ole Suojärvensuohon liittyen kirjattu pölyyn tai meluun liittyviä sidosryhmäpalautteita.

Laskuoja Pieneen Tallusjärveen ei ole ollut käytössä kuluneella lupakaudella tuotantoalueen kuivatusvesien johtamisessa, eikä sitä käytetä jatkossakaan. Osallistumisvaatimus ojan rehevöitymisen ja tukkeutumisen korjaamiseen on hylättävä.

Toiminnan kausiluonteisuus ja tuulen suunnan normaali vaihtelu huomioon ottaen ja luvassa pöly- ja meluvaikutusten ennaltaehkäisemiseksi annettujen (ja jatkossakin annettavien) lupamääräysten perusteella Vapo Oy katsoo, että toiminnasta ei ole aiheutunut korvattavaa pöly- ja meluhaittaa, eikä haittaa arvioida jatkossakaan aiheutuvan.

Aluehallintoviraston tarkastus

Aluehallintovirasto on 12.6.2013 suorittanut Petronnevallalla tarkastuksen, jonka tarkoituksena oli hakemuksessa esitettyjen seikkojen täsmentäminen muun muassa toiminnan jatkamisessa Petronnevan alueella ja Suojärvensuohon tutustuminen. Tarkastukseen osallistuivat aluehallintoviraston ratkaisukoonpanon lisäksi hakijan ja Pohjois-Savon ELY-keskuksen edustajat. Tarkastuksen perusteella aluehallintovirasto on pyytänyt hakijalta hakemuksen täydennyksiä.

MERKINTÄ

Asiaa ratkaistaessa ovat olleet esillä Itä-Suomen ympäristölupaviraston 13.12.2004 antaman päätöksen nro 133/04/2 perusteena olleet asiakirjat.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

LUPARATKAISU

Aluehallintovirasto tarkistaa Petronnevan Suojärvensuon osan turvetuotantoalueen toistaiseksi voimassa olevan, Itä-Suomen ympäristölupaviraston 13.12.2004 Vapo Oy:lle myöntämän ympäristöluvan nro 133/04/2 lupamääräykset. Tarkistetut lupamääräykset korvaavat Suojärvensuon osalta aikaisemmat lupamääräykset kokonaisuudessaan. Suojärvensuon tuotantoalueen pinta-ala auma-alueineen on 92,2 hehtaaria.

Aluehallintovirasto päättää, että Itä-Suomen ympäristölupaviraston päätöksellä nro 133/04/2 Vapo Oy:lle myönnetty Petronnevan turvetuotantoalueen ympäristölupa raukeaa Petronnevan, Vanhanjoensuon ja Kanavansuon osa-alueiden osalta. Luvan saajan on noudatettava jäljempänä olevia toiminnan lopettamiseen liittyviä lupamääräyksiä.

Turvetuotannon kuivatusvesien johtamisesta alapuolisissa vesistöissä kalastolle ja kalastukselle aiheutuva ilmeinen vahinko määrätään hyvitettyä kalatalousmaksulla. Muuta hyvitettyä tai korvattavaa vahinkoa hankkeesta ei vastaisuudessa ennalta arvioiden aiheudu.

Muistutuksissa esitetyt vaatimukset aiheutuneiden vahinkojen korvaamisesta ratkaistaan jäljempänä erikseen kohdassa ”ENNAKOIMATTOMIEN VAHINKOJEN KORVAAMISTA KOSKEVA RATKAISU”.

MÄÄRÄYKSET

Tarkistetut lupamääräykset Suojärvensuon turvetuotannolle

Päästöt vesiin

1. Suojärvensuon turvetuotantoalueen vedet on johdettava hakemuksen liitteenä 4_7 olevan kartan (1:8 000) mukaisesti vesienkäsittelyrakenteiden jälkeen Suojärveen.

2. Tuotantoalueelta johdettavat vedet on käsiteltävä tuotantokaudesta 2015 alkaen ympärivuotisesti hakemuksessa esitetyn vesienkäsittelyn tehostamiskuvauksen mukaisesti sarkaojarakenteiden, pumppausaltaan, laskeutusaltaan ja pintavalutus kentän avulla.

Sarkaojien päissä on oltava lietesyvännys, lietteenpidätin ja päisteputket. Laskeutusaltaassa on oltava pintapuomi. Pumppukaivon tulee olla lämpöeristetty.

Auma-alueiden ja ojien välissä on oltava suojakaista, joka estää turpeen joutumisen ojiin. Tuotantoalueen ulkopuoliset valumavedet on johdettava tuotantoalueen ja vesienkäsittelyrakenteiden ohitse eristysojissa, joissa on oltava lietesyvennykset.

3. Luvan saajan on pidettävä vesienkäsittelyrakenteet ja ojustot jatkuvasti toimintakunnossa ja tarkastettava niiden toimivuus säännöllisesti.

Laskeutusallas, pumppausallas, sarkaojat ja lietesyvennykset sekä reuna- ja kokoojaojat on puhdistettava ainakin kerran vuodessa tuotantokauden päätyttyä ja aina muulloin tarpeen vaatiessa. Kivennäismaahan kaivetut ojat on tarkastettava ainakin kerran vuodessa ja puhdistettava tarvittaessa.

Laskeutusaltaasta, pumppausaltaasta, lietesyvennyksistä ja ojista poistettava liete on sijoitettava siten, ettei se pääse vesistöön.

Vesienkäsittelyrakenteisiin saa Pohjois-Savon ELY-keskuksen hyväksymällä tavalla tehdä sellaisia muutoksia, jotka eivät vähennä niiden tehoa.

Päästöt ilmaan ja melu

4. Tuotanto ja turpeen varastointi on tehtävä ja ajoitettava siten, että tuotantoalueelta leviää mahdollisimman vähän turvepölyä ympäristöön. Koneiden ja laitteiden on oltava mahdollisimman vähän turvepölyä aiheuttavia. Aumoja ei saa sijoittaa alle 400 metrin etäisyydelle asuinrakennuksista ja viljelyksistä.

Suojärvensuolla on oltava asianmukainen tuulen suunnan ja nopeuden osoittava kiinteästi asennettu ja rekisteröivä mittari. Kun tuulen suunta Suojärvensuolla on sen kaakkoispuolella olevaan asutukseen päin, pölyämistä aiheuttavat tuotantotoimet on keskeytettävä Suojärvensuon lohkolla 5.

Kuljetuksiin käytettävät ajoneuvot on kuormattava siten, ettei kuorma pölyä häiritsevästi.

5. Tuotannosta aiheutuva melutaso ei saa ylittää vakituisten asuntojen pihapiirissä A-painotettua keskiäänitasoa 55 dB klo 7–22 eikä 50 dB klo 22–7 eikä loma-asuntojen pihapiirissä melutasoa 45 dB klo 7–22 eikä 40 dB klo 22–7.

Varastointi ja jätteet

6. Tuotantoa on harjoitettava siten, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän, eikä siitä aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Jätteet on toimitettava hyödynnettäväksi tai käsiteltäväksi toimijalle, jolla on oikeus vastaanottaa kyseistä jätettä. Vaarallisia jätteitä toimitettaessa on laadittava siirtoasiakirja. Jätteet on pakattava tiiviiseen ja jätteen vaaraominaisuuksilla merkittyyn pakkaukseen. Luvan haltijan on järjestettävä jätehuolto ja jätteen kuljetus siten, ettei aiheudu ympäristö- tai terveyshaittoja.

Luvan haltijan on noudatettava hakemukseen sisältyvää kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa.

Jätehuoltosuunnitelmaa on arvioitava ja tarvittaessa tarkistettava viiden vuoden kuluttua tämän päätöksen lainvoimaiseksi tulosta. Arvioinnista on ilmoitettava Pohjois-Savon ELY-keskukselle.

7. Voiteluaineet ja jäteöljy on säilytettävä katetussa tilassa, jossa on tiivisalustainen reunallinen suojarakenne. Polttoainesäiliöiden on oltava tiiviillä alustalla siten, ettei polttoainetta säilytyksen tai tankkauksen aikana pääse maaperään tai ojiin. Paikal-

laan pidettävien polttoainesäiliöiden on oltava kaksivaippaisia tai valuma-altaalla varustettuja. Polttoainesäiliöissä on oltava ylitäytönesttin ja laponesttin.

Häiriö- ja poikkeustilanteet

8. Luvan haltijalla tulee olla valmiudet tuotantoalueella tapahtuvien konevaurioiden tai onnettomuuksien aiheuttamien ympäristövahinkojen torjuntaan.

9. Toiminnan häiriötilanteista ja niiden aikaisista poikkeuksellisista vesien johtamisjärjestelyistä sekä tarkkailusta on viipymättä ilmoitettava Pohjois-Savon ELY-keskukselle ja Kuopion kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Häiriö- ja poikkeustilanteiden syyt on välittömästi selvitettävä. Havaitut viat on korjattava ja häiriötekijät poistettava viipymättä.

Tarkkailut

10. Toiminnasta Suojärvensuolla tulee pitää käyttötarkkailupäiväkirjaa, johon merkitään vähintään seuraavat tiedot:

- vesiensuojelurakenteiden valmistuminen sekä kunnon ja toimivuuden seuranta
- mittapatojen ja -laitteistojen asennukset, huolto ja korjaukset
- pumppaamon käyttöaika ja häiriöt
- tuotannon aloittaminen ja lopettaminen sekä tuotantopäivät kunakin vuonna
- tuotantomenetelmä
- ojitusten ja perkausten tarkat kaivuajat ja -paikat
- laskeutusaltaiden ja lietesyvyyksien tyhjentäminen
- ojastojen puhdistukset
- sadanta, haihdunta ja tuulitiedot
- muut huomiot, esim. rankkasateiden kesto ja seuraukset
- jätehuoltoon liittyvät toimet
- kaivannaisjätteiden lajit, määrät, varastointi ja siirrot
- näytteiden ottoajat
- aumojen paikkojen muutokset
- pölyn ja melun seuranta sekä tuulitauot ja tuotannon keskeytykset tuulen vuoksi
- toimintaan kohdistuneet valitukset ja niiden käsittely
- muut tapahtumat, joilla voi olla vaikutusta toiminnassa aiheutuviin päästöihin

Päiväkirjan tulee olla nimettyjen, vastuullisten henkilöiden hallussa tai pysyvästi työmaalla siten, että se on tarvittaessa valvontaviranomaisten ja tarkkailua tekevän konsultin nähtävissä.

11. Suojärvensuon turvetuotannon vesistö tarkkailun vesinäytteet tulee ottaa vuodesta 2015 alkaen joka vuosi kevättalvella (maalis-huhtikuu) ja loppukesällä (elokuu) havaintopaikoilta Suojärvenkanava ja Hirvijärvi 9. Vuosina 2015 ja 2016 on lisäksi vastaavasti otettava vesinäytteet pisteistä Vanhajoki, Hirvijärvi 2 ja Hirvijärvi 6. Näytteistä tulee analysoida Pohjois-Savon turvetuotantosoiden vesistö tarkkailussa edellytetyt parametrit.

Lisäksi vuosina 2016 ja 2022 loppukesällä on tehtävä havasseurantaa vähintään neljässä pisteessä Hirvijärvellä niin, että seurannassa saadaan tiedot verkkohavaksen limoittumisesta ja kiinnittyvän levälajiston koostumuksesta. Havasseurannan yksityis-

kohtainen toteutusohjelma on toimitettava Pohjois-Savon ELY-keskuksen tarkistettavaksi viimeistään 30.9.2015.

12. Vesistötarkkailun tulokset on toimitettava tarkkailuvuotta seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä Pohjois-Savon ELY-keskukselle ja Kuopion kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Tarkkailujen tulokset on vaadittaessa annettava niiden nähtäväksi, joiden oikeuteen tai etuun tiedot saattavat vaikuttaa.

Tarkkailutulosten yhteenvedoissa on esitettävä tarkkailussa esiintyneet epävarmuustekijät sekä analyyseissä ja tulosten laskennassa käytetyt menetelmät.

Tarkkailuohjelmia voidaan tarkentaa Pohjois-Savon ELY-keskuksen hyväksymällä tavalla edellyttäen, että muutokset eivät heikennä tulosten luotettavuutta tai tarkkailujen kattavuutta.

Kalatalousmaksu

13. Luvan saajan on maksettava vuosina 2014 ja 2015 kalatalousmaksua 324 euroa ja vuodesta 2016 alkaen 200 euroa vuodessa Pohjois-Savon ELY-keskuksen kalatalousviranomaiselle käytettäväksi vesistöön johdettavien päästöjen vaikutusalueen kalastolle ja kalastukselle aiheutuvien haittojen ehkäisemiseen.

Toiminnan lopettaminen ja jälkihoito Suojärvensuolla

14. Suojärvensuolla tuotannosta poistettavat alueet on vuosittain ilmoitettava Pohjois-Savon ELY-keskukselle. Tuotannosta poistettujen alueiden vedet on johdettava vesienkäsittelyrakenteiden kautta siihen asti, kunnes alueet ovat kasvipeitteisiä, kuitenkin vähintään kahden vuoden ajan, tai ne on siirretty pysyvästi muuhun käyttöön. Luvan haltijan on esitettävä ELY-keskukselle selvitys tuotannosta poistettujen alueiden tilasta ennen vesien käsittelyn lopettamista. Tämän jälkeen vedet voidaan ohjata vesien käsittelyn ohi ELY-keskuksen hyväksymällä tavalla.

Tuotannon lopettamisesta Suojärvensuolla on ilmoitettava etukäteen ELY-keskukselle. Tuotannon lopettamisen jälkeen hankealue on siistittävä ja tarpeettomat rakenteet poistettava. Vesien käsittelyä ja päästö- ja vaikutustarkkailua on jatkettava kahden vuoden ajan tai kunnes tuotantoalue on siirretty muuhun käyttöön. Luvan haltijan on esitettävä ELY-keskukselle selvitys alueen tilasta ja jälkihoitovaiheen tarkkailun tuloksista ennen vesien käsittelyn lopettamista.

Suojärvensuon turvetuotantoalueen ympäristölupa ja sen veloitteet lakkaavat olemasta voimassa, kun ELY-keskus on todennut jälkihoitotoimet tehdyiksi.

ELY-keskus voi tarvittaessa antaa toiminnan lopettamiseen ja jälkihoitoon liittyviä tarkentavia määräyksiä.

Toiminnan lopettamisen lupamääräykset Petronnevan, Vanhanjoensuon ja Kanavansuon turvetuotannolle

1a. Turvetuotannon päättymisen jälkihoitotyöt on tehtävä loppuun 31.10.2015 mennessä.

2a. Tuotannosta poistuvat Petronnevan, Vanhanjoensuon ja Kanavansuon turvetuotantoalueet on siistittävä. Tarpeettomat rakenteet ja rakennelmat, kantokasat sekä jätteet (mm. aumamuovit) on poistettava alueelta. Alueelle saadaan jättää maanomistajan luvalla jälkikäyttöä ja vesienkäsittelyä tukevia rakenteita, kuten esimerkiksi päis-teputkia.

3a. Käytöstä poistuneilla polttoaineiden ja jäteöljyjen varastointipaikoilla tulee varmistaa, että maa on öljystä ja muista kemikaaleista puhdas. Maaperä on tarvittaessa puhdistettava. Jätteet on lajiteltava ja toimitettava luvallisiin vastaanottoaikoihin.

4a. Ympäristöluvassa nro 133/04/2 määrätyt vesienkäsittelyrakenteet on pidettävä kunnossa ja tuotantoalueiden vedet on johdettava vesienkäsittelyrakenteiden kautta vuoden 2015 lokakuun loppuun asti tai jos alueita ei ole siihen mennessä luovutettu takaisin maanomistajille niin luovutuksen toteutumiseen asti. Laskeutusalttaat on tyhjennettävä lietteestä syksyllä vuosina 2014 ja 2015.

5a. Luvan haltijan on tarkastettava tuotantoalueella olevien rajapyykkien sijainti ja tarvittaessa järjestettävä rajapyykkien palauttaminen oikeille paikoilleen.

6a. Luvan haltijan on viimeistään 31.5.2015 esitettävä Pohjois-Savon ELY-keskukselle suunnitelma tuotannosta poistuvien alueiden jälkikäytön toteuttamisesta, jossa on esitetty myös suunnitelma vesien johtamisesta tuotannon päätyttyä (mm. Petronnevan lohkojen 3 ja 4 vesienjohtamisjärjestelyt). Suunnitelma on toimitettava tiedoksi myös Kuopion kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. ELY-keskus voi tarvittaessa antaa jälkihoitoon liittyviä tarkentavia määräyksiä.

Jälkihoitotoimenpiteiden valmistumisesta ja tuotantoalueen luovuttamisesta takaisin vuokranantajille on ilmoitettava viipymättä ELY-keskukselle. Luvan haltijan vastuu tuotannosta poistuvasta alueesta ja sen päästöistä päättyy, kun ELY-keskus on todennut jälkihoitotoimet tehdyiksi.

LUVAN VOIMASSAOLO JA LUPAMÄÄRÄYSTEN TARKISTAMINEN

Lupa Suojärvensuon turvetuotantoon on voimassa toistaiseksi.

Mikäli turvetuotantoa aiotaan jatkaa alueella vuoden 2024 jälkeen, tulee luvan haltijan viimeistään 31.3.2023 jättää aluehallintovirastolle hakemus lupamääräysten tarkistamiseksi. Mikäli hakemusta ei tehdä määräajassa, aluehallintovirasto voi määrätä luvan raukeamaan.

Hakemukseen on liitettävä selvitykset ja yhteenvedot tuotannon aiheuttamista melu- ja pölyhaitoista ja niiden vähentämisestä, vesien käsittelyn tehostamisesta, vesiin joutuvien päästöjen määrästä sekä vesien johtamisen vaikutuksista purkuvesistön tilaan, eliöstöön ja käyttöön. Hakemukseen on myös liitettävä selvitys tuotannosta poistettu-

jen alueiden tilasta ja muut ympäristönsuojeluasetuksen 9–11 §:n mukaiset selvitykset tarpeellisilta osin.

Tarvittaessa aluehallintovirasto voi ympäristönsuojelulain 58 ja 59 §:ssä säädettyjen edellytysten täytyessä muuttaa lupaa tai valvontaviranomaisen aloitteesta peruuttaa luvan.

LUPARATKAISUN JA MÄÄRÄYSTEN PERUSTELUT

Suojärvensuon turvetuotannon lupamääräysten tarkistamisen perustelut

Luvan myöntämisen edellytykset Petronnevan turvetuotannon neljän osa-alueen muodostamalle toiminnalle (yhteensä 165,7 ha) on ratkaistu Itä-Suomen ympäristölupaviraston 13.12.2004 antamassa ympäristölupapäätöksessä nro 133/04/2. Nyt on tarkastettu toistaiseksi voimassa olevan ympäristöluvan lupamääräykset toiminnan jatkamiseksi Suojärvensuon osa-alueella (92,2 ha). Muiden osa-alueiden turvetuotanto on lopetettu ja niiden osalta voimassa oleva ympäristölupa rauetetaan ja annetaan toiminnan lopettamiseen liittyvät lupamääräykset.

Tuotantopinta-alan merkittävän supistumisen vuoksi vesistökuormitus Hirvijärveen tulee vähentymään merkittävästi. Päästöt Suojärveen vähentyvät jonkin verran, kun Suojärvensuon pintavalutuskenttä otetaan ympärivuotiseen käyttöön. Toimittaessa hakemuksessa esitetyn ja tarkistettujen määräysten mukaisesti toiminta Suojärvensuolla on parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaista sijaintipaikan olosuhteissa.

Suojärvensuon toiminnan lupamääräyksiä tarkistettaessa määräyksiä on muutettu siten, että ne vastaavat nykyisiä vaatimuksia. Ympärivuotiselle pintavalutukselle ei voida asettaa puhdistustehovaatimuksia, koska pintavalutuskenttä sijaitsee Suojärven rantavyöhykkeessä niin, että järveen johdettavan veden määrää ja laatua ei ole mahdollista mitata.

Toiminta-alueella tai sen päästöjen vaikutusalueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa. Ympäristöministeriön 3.7.2008 vahvistamassa Kuopion seudun maakunta-kaavassa Suojärvensuo on merkitty turvetuotantoalueeksi (EO 1), samoin Talluksen, Hirvijärven ja Muurainten ranta-alueiden rantayleiskaavassa. Rantayleiskaava on hyväksytty alkuperäisen turvetuotantoluvan myöntämisen jälkeen. Toiminnan jatkamiselle ei ole kaavallisia esteitä.

Suojärvensuon turvetuotannon vesillä ei ole merkittäviä vaikutuksia Suojärven käyttökelpoisuuteen ja luontoarvoihin, kun otetaan huomioon järven luonne matalana ja rehevänä linnustoltaan arvokkaana kohteena. Toiminnan jatkaminen Suojärvensuolla ei aiheuta Suojärven tilaan merkittäviä muutoksia.

Toiminnan jatkaminen Suojärvensuolla ja turvetuotannon lopettaminen muilla Petronnevan osa-alueilla (Petronneva, Vanhanjoensuu ja Kanavansuo) ei heikennä Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitosuunnitelmassa ja Pohjois-Savon vesienhoidon toimenpideohjelmassa Hirvijärvellä asetettujen tilatavoitteiden säilyttämistä.

Toimittaessa hakemuksen ja tarkistettujen lupamääräysten mukaisesti turvetuotannosta ei yksin tai yhdessä muiden toimintojen kanssa aiheudu terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pi-

laantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista tai yleiseltä kannalta tärkeään virkistys- tai muun käyttömahdollisuuden vaarantumista eikä eräistä naapurisuhteista annetussa laissa tarkoitettua kohtuutonta räsitystä.

Muutettujen lupamääräysten perustelut Suojärvensuon toiminnalle

Toiminnan melua, jätteitä, varastointia sekä häiriötilanteita koskeviin määräyksiin on tehty vain vähäisiä muutoksia siten, että ne vastaavat nykyistä lainsäädäntöä ja turvetuotannon ympäristönsuojeluohjeessa esitettyjä ympäristönsuojeluvaatimuksia. Pölypäästöjen rajoittamiseksi Suojärvensuolla on annettu määräys toiminnan rajoittamisesta asutusta lähimpänä olevalla loholla 5, kun tuulen suunta on asutukseen päin.

Vesistöön joutuvien päästöjen rajoittamiseksi määrätään käytettäväksi parasta käytökelpoista tekniikkaa ja käytäntöä, mikä Suojärvensuon tapauksessa on ympärivuotisessa käytössä oleva pintavalutuskenttä. Pintavalutuskenttä ei pinta-alaltaan vastaa turvetuotannon ympäristönsuojeluohjeessa asetettuja vähimmäisvaatimuksia, eikä sen toiminnan tehoa voida mitata. Pintavalutuksen ympärivuotinen käyttö tehostaa vesienkäsittelyä ja vähentää etenkin kiintoainekuormaa Suojärveen. Vesienkäsittelyn muu tehostus ei Suojärvensuon olosuhteissa ole tarpeen.

Suojärvensuon tarkkailu muodostuu käyttö- ja vesistö tarkkailusta sekä lisäksi hakijan esityksen mukaisesti havaskokeista, joiden perusteella saadaan tietoa muun muassa kalastusta mahdollisesti haittaavasta verkkojen limoittumisesta.

Toiminnalle on nyt määrätty kalatalousmaksu niin, että sen suuruus (324 €/v) säilyy vielä vuonna 2015 entisenä. Vuoden 2015 jälkeen kalatalousmaksun suuruus on 200 euroa vuodessa, koska toiminnan loputtua Petronnevilla, Vanhajoensuolla ja Kanavansuolla kuormitus kalataloudellisesti merkittävään Hirvijärveen on siihen mennessä vähentynyt oleellisesti.

Petronnevan, Vanhajoensuon ja Kanavansuon osa-alueiden toiminnan lopettamismääräysten perustelut

Turvetuotanto Petronnevan, Vanhajoensuon ja Kanavansuon alueilla on päättynyt varsinaisen turpeen noston osalta. Vuokrattuna olevat tuotantolohkot Vapo Oy on ilmoittanut luovuttavansa vuokrasopimuksissa edellytetyssä tilassa maanomistajille vuoden 2014 loppuun mennessä.

Luvan haltija on vastuussa toiminnan loppumisen jälkeen myös vuokrattujen alueiden mahdollisista ympäristövaikutuksista, kunnes Pohjois-Savon ELY-keskus on todennut, että jälkihoitotoimet on tehty ja turvetuotannosta aiheutuva kuormitus on loppunut.

Kun Petronnevan, Vanhajoensuon ja Kanavansuon turvetuotannon jälkihoitotoimet tehdään tässä päätöksessä määrättyllä tavalla ja noudatetaan annettuja määräyksiä, toiminta täyttää ympäristönsuojelulain 90 §:n mukaiset toiminnan lopettamisen jälkeiset velvoitteet.

Lupamääräyksissä määrätty siistimis- ja muut jälkihoitotyöt on saatettava loppuun vuoden 2015 lokakuun loppuun mennessä. Vesistö tarkkailua on jatkettava vielä vuo-

sina 2015 ja 2016 myös Vanhajoen ja sen edustan havaintopisteillä Hirvijärvestä (määräys 11).

Toiminnanharjoittaja on vastuussa toiminnastaan aiheutuneesta pilaantumisesta, esimerkiksi maaperän öljyyntymisestä ja on velvollinen puhdistamaan pilaantuneen maaperän. Alueelle ei saa jättää tarpeettomia rakennelmia eikä jätteitä, joista voi aiheutua ympäristön pilaantumista. Kantokasat ja aumamuovien jätteet on poistettava alueelta. Laskeutusaltaiden tyhjennys on tehtävä vielä syksyisin vuosina 2014 ja 2015.

Turvetuotannon valvojana toimivalle Pohjois-Savon ELY-keskukselle on annettu oikeus antaa tarkentavia määräyksiä jälkihoidon osalta.

Tuotannosta poistuvien alueiden jälkikäytöstä on syytä laatia erillinen suunnitelma, josta ilmenevät paitsi suunniteltu alueen käyttömuoto Vapo Oy:n omistamilla alueilla myös erityisesti vesienjohtaminen niin, että siitä ei aiheudu jatkossa vahinkoa (Petronnevan alavat alueet). Selvityksen perusteella Pohjois-Savon ELY-keskus vesilain ja ympäristönsuojelulain valvojana voi ratkaista, miten vesienjohtaminen ja sen mahdollisesti tarvitsemat lupakysymykset ratkaistaan.

ENNAKOIMATTOMIEN VAHINKOJEN KORVAAMISTA KOSKEVA RATKAISU

Käsittelyratkaisu

Muistuttajien 2), 3) ja 4) korvausvaatimukset Hirvijärven vedenlaadun heikkenemisestä aiheutuneista virkistyskäyttöhaitoista käsitellään tämän lupa-asian yhteydessä.

Aluehallintovirasto jättää tutkimatta muistutuksissa esitetyt korvausvaatimukset siltä osin kuin ne koskevat Petronnevan turvetuotannosta aiheutuneiksi väitettyjä vesistön pilaantumisesta johtuvia vahinkoja vaatimusten esittämistä edeltävää kolmea vuotta aikaisemmalta ajalta.

Muistutuksissa esitetyt korvausvaatimukset turvetuotannon vesistövaikutuksista johtuvista kiinteistöjen arvonalennuksista hylätään.

Käsittelyratkaisun perustelut

Ympäristönsuojelulain 72 §:n mukaan korvausta vahingosta, jota lupaa myönnettäessä ei ole ennakoitu, voidaan aiemman ratkaisun estämättä vaatia aluehallintovirastolle tehtävällä hakemuksella.

Muistutuksissa 2), 3) ja 4) tehdyt vesistö päästöistä johtuvia ennakoimattomia vahinkoja koskevat korvausvaatimukset voidaan käsitellä ympäristöluvan tarkistamista koskevan lupa-asian yhteydessä, koska tästä ei aiheudu olennaista viivästystä.

Vaatimusten vanhentumisen osalta sovelletaan velan vanhentumisesta annetussa laissa (728/2003) olevia saatavien vanhentumista koskevia säännöksiä, joiden perusteella on noudatettava kolmen vuoden pituista vanhentumisaikaa. Sanotun lain 18 §:n

mukaan viranomaismenettelyssä otetaan velan vanhentuminen tutkittavaksi asianosaisen väitteen perusteella.

Velan vanhentumisesta annetun lain 4 §:n mukaan velka vanhentuu kolmen vuoden kuluttua 5–7 §:ssä tarkoitettusta (vanhenemisajan alkamisen erityisäännökset) ajankohdasta, jollei vanhentumista ole sitä ennen katkaistu.

Vapo Oy on muistutuksista antamassaan vastineessaan kiistänyt kaikki korvausveloitteensa, minkä on katsottava sisältävän myös velan vanhentumista koskevan vaatimuksen.

Muistutuksen 2) korvausvaatimus on toimitettu Itä-Suomen aluehallintovirastoon 13.1.2014, muistutuksen 3) korvausvaatimus 14.1.2014 ja muistutuksen 4) korvausvaatimus 14.1.2014. Näin ollen aluehallintovirasto käsittelee edellä mainituissa, vuoden 2014 alussa tehdyissä muistutuksissa vaaditut ennakoimattomien vahinkojen korvaukset vuosina 2011–2013 aiheutuneiden haittojen osalta.

Petronnevan turvetuotannon voimassa olevan ympäristöluvan (Itä-Suomen ympäristölupaviraston päätös 13.12.2004 nro 133/04/2) mukaan turvetuotantoalueelta johdettavista vesistä ei kalatalousmaksulla hyvitetävän haitan lisäksi aiheudu muuta hyvitetävää tai korvattavaa vahinkoa. Näin ollen edellä mainitun ympäristölupakäsittelyn sekä myös sitä aikaisempien vesioikeuskäsittelyjen (Itä-Suomen vesioikeus 30.9.1994 nro 75/94/1 ja vesiylioikeus 27.3.1996 nro 44/1996 sekä Itä-Suomen vesioikeus 10.9.1996 nro 61/96/1 ja vesiylioikeus 20.12.1996 nro 213/1996) yhteydessä tehdyt korvausvaatimukset on lainmukaisesti ratkaistu edellä mainituissa päätöksissä.

Petronnevan turvetuotannon vesistö päästöistä ei voida katsoa aiheutuneen vaikutuksia, jotka olisivat aiheuttaneet rantakiinteistöjen arvonalennusta niin, että siitä olisi määrättävä korvauksia.

Korvausratkaisu ennakoimattoman vahingon osalta

Vapo Oy:n on maksettava Petronnevan turvetuotannon vesistökuormituksen vuosina 2011–2013 aiheuttamista rantakiinteistöjen virkistyskäytön vaikeutumisesta seuraavat korvaukset:

KORVAUSLUETTELO POISTETTU

Julkisessa tietoverkossa julkaistava päätös ei sisällä korvausluetteloa.

Korvaukset on maksettava 30 päivän kuluessa tämän päätöksen lainvoimaiseksi tulemisesta (eräpäivä). Eräpäivän jälkeiseltä ajalta korvaukselle on maksettava viivästyskorkoa, joka on korkolain 12 §:ssä tarkoitettu viitekorko lisättynä seitsemällä prosenttiyksiköllä.

Korvausratkaisun perustelut

Ympäristönsuojelulaissa tarkoitettua toiminnasta aiheutuvien ympäristövahinkojen korvaamiseen sovelletaan ympäristönsuojelulain 66 §:n mukaan ympäristövahinkojen korvaamisesta annettua lakia (737/1994). Vesistön pilaantumista koskevaan korvausasiaan sovelletaan kuitenkin lisäksi, mitä ympäristönsuojelulain 11 luvussa säädetään. Ympäristönsuojelulain 11 luvun 66 §:n ja 72 §:n säännökset huomioon ottaen tässä asiassa on ratkaistavana, onko Petronnevan turvetuotantoalueen päästöistä vesistöön aiheutunut vahinkoa, jota voimassa olevaa lupaa myönnettäessä ei ole enakoitu (ennakoimattoman vahingon korvaaminen).

Ympäristövahinkojen korvaamisesta annetun lain 3 §:n mukaan ympäristövahinko korvataan kyseisen lain mukaan, jos voidaan osoittaa, että lain 1 §:n 1 momentissa tarkoitettua toiminnan ja vahingon välinen syy-yhteys on todennäköinen. Syy-yhteyden todennäköisyyttä arvioitaessa on kiinnitettävä huomiota muun ohella toiminnan ja vahingon laatuun sekä vahingon muihin mahdollisiin syihin.

Kyseistä lainkohtaa (syy-yhteyden todennäköisyys) on perusteltu hallituksen esityksessä laiksi ympäristövahinkojen korvaamisesta (HE 165/1992 vp) muun muassa seuraavasti:

”Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi toiminnan ja vahingon välisestä syy-yhteydestä. Käytännössä on usein hyvin vaikeaa saada täyttä näyttöä ympäristövahingon aiheuttamisesta. Yksittäisen vahingonkärsijän on monesti lähes mahdotonta osoittaa toiminnan ja siitä seuranneen ympäristövahingon välistä syy-yhteyttä, johon usein liittyy monimutkaisia ja vaikeasti selvitettäviä luonnontieteellisiä ja teknisiä kysymyksiä. Usein päästön lajin ja haitan välillä on tieteellisesti todistettu syy-yhteys, mutta sitä, että juuri tietyn laitoksen päästö on aiheuttanut vahingon, voi olla mahdotonta kiistattomasti todistaa. Näissä suhteissa ympäristövahingot eroavat monista muista vahinkotilanteista. Sanotuista syistä vahingonkärsijän näyttövelvollisuutta on tarpeellista lieventää.

Ilmaisulla, jonka mukaan syy-yhteyden on oltava todennäköinen, tarkoitetaan lieventää näyttövelvollisuutta siten, ettei korvausvastuun syntyminen edellytä täyttä näyttöä syy-yhteydestä. Todennäköinen-sana tarkoittaa tässä korkea-asteista todennäköisyyttä, joka matemaattisesti ilmaistuna merkitsee selvästi yli 50 %:n suuruista varmuutta.

Todennäköisyyttä arvioitaessa kiinnitettäisiin huomiota muun ohella toiminnan ja vahingon laatuun sekä vahingon muihin mahdollisiin syihin. Tämä voisi merkitä esimerkiksi sen arvioimista, miten tyypillisiä kulloisetkin vahingot tai niihin johtaneet ympäristömuutokset ovat kysymyksessä olevia toimintoja harjoitettaessa.

.....

Syy-yhteyttä selviteltäessä saatetaan joutua tilanteeseen, jossa saman vahingon syntyminen voidaan selittää useilla eri tavoilla. Tällöin näitä eri selityksiä joudutaan vertaamaan toisiinsa ja valitsemaan niistä todennäköisin. Lisäksi edellytetään, että jälkimmäinen myös erikseen tarkasteltuna on vahingon todennäköinen aiheuttaja. Eri-laiset vaihtoehdot vahingon selitykset ovat eri asia kuin 8 §:ssä tarkoitettu yhteisvastuu, vaikkakaan tilanteiden erottaminen ei käytännössä aina ole helppoa.”

Petronnevan tuotantoalueilta ei lupakaudella 2005–2013 ole tehty luotettavaa kuormituksen seurantaa. Kahdelta osa-alueelta on tietoja laskeutusaltaasta purkautuvan veden laadusta.

Ympäristöhallinnon Hertta-aineistossa on velvoitetarkkailun ja ympäristöhallinnon oman tarkkailun tulokset Hirvijärvestä otetuista vesinäytteistä. Parhaan yleiskuvan Hirvijärven tilasta antavat pisteen Hirvijärvi 6 loppukesän seurantatiedot. Vuoden 2000 jälkeen suurimmat väriarvot on mitattu vuosina 2008 (93) ja 2012 (90). Myös humuspitoisuutta ilmaisevan kemiallisen hapenkulutuksen arvot (COD_{Mn}) ovat vuosina 2004–2013 olleet yleensä korkeammalla tasolla (10,0–17,0) kuin vuosina 1990–2003, jolloin COD_{Mn} -pitoisuudet ovat olleet pääsääntöisesti tasolla 9–11. Suurimmat pintaveden fosforipitoisuudet on havaittu 2000-luvulla vuosina 2008, 2010, 2012 ja 2013 eli 16–19 $\mu\text{g/l}$. Hirvijärven kesäaikainen veden laatu on 2010-luvulla ollut virkistyskäytön kannalta jonkin verran heikompaa kuin 2000-luvun alkupuolella.

Vanhanjoen alajuoksulla, jonka veden laatuun Petronnevalta, Vanhanjoensuolta ja Kanavansuolta tuleva turvetuotannon kuormitus on oleellisesti vaikuttanut, veden laatu on tarkkailutietojen mukaan ollut erittäin kiintoainepitoista ja ravinteikasta.

Aluehallintovirasto pitää todennäköisenä, että Petronnevan turvetuotannolla on ollut etenkin 2010-luvulla vesistövaikutuksia, jotka ovat aiheuttaneet korvauskynnyksen ylittävää virkistyskäytön vaikeutumista Hirvijärven erityiseen käyttöön otetuille rantakiinteistöille. Muussa maankäytössä (maatalous, metsätalous) ei Hirvijärven valuma-alueella ole tapahtunut sellaisia muutoksia, joilla olisi merkittäviä vaikutuksia vesistökuormitukseen. Syy-yhteys muistutuksissa esitettyjen virkistyshaittojen ja Petronnevan turvetuotannon välillä on todennäköinen ympäristövahinkojen korvaamista koskevan lain 3 §:n tarkoittamalla tavalla.

Hirvijärven Kokkoniemen alueella olevien muistuttajien ennen vuotta 2004 erityiseen virkistyskäyttöön otettujen rantakiinteistöjen virkistyskäytölle Petronnevan, Vanhanjoensuon ja Kanavansuon turvetuotannosta lupakaudella 2005–2013 aiheutunut haitta on vuosien 2011–2013 osalta korvattava niiden rantakiinteistöjen omistajille, jotka ovat tehneet muistutuksessaan ennakoimattoman vahingon korvausvaatimuksen. Edellä käsitteilyratkaisusta ilmenevin perustein vaatimukset ennen vuotta 2011 tapahtuneesta mahdollisesta ennakoimattomasta vahingosta jätetään vanhentuneina tutkimatta.

Vuotuiseksi haittakorvauksen määräksi aluehallintovirasto arvioi Hirvijärven Kokkoniemen alueella 40 euroa vuodessa eli vuosilta 2011–2013 yhteensä 120 euroa rantatilaa kohti.

Korvausveloitteen (ennakoimaton vahinko) suuruutta määrittäessään aluehallintovirasto ottaa huomioon edellä mainittujen tuotantoalueiden vesienkäsittelyn heikon tason, turvetuotannon merkittävän osuuden Vanhajoen kautta Hirvijärveen kohdistuvasta kuormituksesta, Hirvijärven tarkkailutuloksista saatavat tiedot ja Hirvijärven heikon sietokyvyn latvajärvenä sekä muistutuksissa esitetyt seikat Hirvijärven tilan muutoksista. Kokkoniemen alueella olevat rantatilat eivät sijaitse kuormituksen purkupaikan välittömällä lähialueella, mutta Hirvijärven alueella on järven luonteen (latvajärvi, bifurkaatio) vuoksi huonot laimentumisolosuhteet ja turvetuotannon kuormitus on ulotunut myös Kokkoniemen alueelle.

Korvauksen määrässä on alentavana tekijänä otettu huomioon Hirvijärven säilyminen ekologiselta tilaltaan hyvänä ja se, että turvetuotannon kuormitus on ollut vain osatekijä järven tilaan ja sen käyttökelpoisuuteen vaikuttavista tekijöistä.

Aluehallintovirasto katsoo edellä mainituin perustein, että Petronnevan, Vanhanjoensuon ja Kanavansuon turvetuotantoalueiden kuormituksella on ollut vuosina 2011–2013 Hirvijärven alueelle rantakiinteistöjen virkistyskäyttömahdollisuuksia heikentäviä vaikutuksia, jotka on korvausta vaatineiden kiinteistöjen osalta määrättävä korvattavaksi.

VASTAUS LAUSUNTOIHIN JA MUISTUTUKSIIN

Pohjois-Savon ELY-keskuksen lausunnossa esitetyt vaatimukset on otettu lupamääräyksissä huomioon. Kuopion kaupungin ympäristö- ja rakennuslautakunnan vaatimus Suojjärvensuon kuormitustarkkailusta hylätään. Kun otetaan huomioon kyseisen pintavalutuskentän sijainti ja se, että näissä olosuhteissa ei ole tarkoituksenmukaista rakentaa erillistä keräilyojaa, ei kuormitustarkkailun määrääminen ole tarpeen. Myöskään sedimenttitarkkailun jatkaminen ei ole tarpeen. Muilta osin viranomaisten vaatimukset tarkkailusta on otettu lupamääräyksissä huomioon.

Muistutuksen 1) vaatimus purkusuunnan vaihtamiseksi Tallusjärveen hylätään. Kun otetaan huomioon kuormituksen pienentyminen, ei ole perusteita tässä yhteydessä ottaa käsittelyyn vaatimusta purkusuunnan muutoksesta.

Muistutuksissa 2), 3) ja 4) esitetyt korvausvaatimukset on enemmälti hyläten ratkaistu edellä kohdassa ” Ennakoimattomien vahinkojen korvaamista koskeva ratkaisu”. Vaatimukset kiinteistöjen pysyvän arvonalennuksen korvaamisesta on hylätty. Turvetuotannon päästöistä johtuva vesistön tilan muutos ei haitta-asteeltaan ja pysyvyydeltään ole sellainen, että sen johdosta olisi tapahtunut kiinteistöjen arvonalennusta.

Kalatalousmaksun suuruutta koskevat vaatimukset on pääosin hylätty lupamääräysten perusteluissa ilmenevin perustein.

Muistutuksessa 6) esitetyt vaatimukset pöly- ja meluhaittojen rajoittamisesta on otettu huomioon antamalla uusi, aikaisempaa täsmällisempi lupamääräys pölyhaittojen estämisestä tuulen suunnan ollessa Suojjärvensuolta kaakkoon eli muistuttajan kiinteistöä kohti. Muistutuksessa esitetty korvausvaatimus melu- ja pölyhaitoista sekä pöly- ja meluhaitan aiheuttamasta kiinteistön myyntihinnan alentumisesta on jätetty tutkimatta aluehallintoviraston toimivaltaan kuulumattomana. Näiden vaatimusten käsittely kuuluu ympäristövahinkojen korvaamisesta annetun lain mukaan käräjäoikeudelle.

Muistutuksen 6) vaatimus Pieneen Tallusjärveen johtavan ojan puhdistamisesta on hylätty. Kyseiseen ojaan ei ole Vapo Oy:n vastineen mukaan johdettu vesiä Suojjärvensuolta kuluneella lupakaudella.

Muistutuksessa 6) esitetyt tien nro 5513 käyttöön kohdistuvat vaatimukset jätetään tutkimatta tässä ympäristölupapäätöksessä. Turpeenkuljetuksen vaatimat liikenteen järjestelyt kuuluvat ympäristöluvassa ratkaistaviin asioihin vain siltä osin kuin kysymys on toiminnan liikenteestä johtuvista ympäristönsuojelulain 42 §:n 1 momentissa tarkoitetuista päästöjen vaikutuksista.

Suojärvesuon turvekuljetusten johtuvasta liikenteestä ei aiheudu eräistä naapuruus-suhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasiusta reitin varressa olevalle asutukselle.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Päätös on täytäntöönpanokelpoinen sen saatua lainvoiman. Olemassa olevaa toimintaa saadaan muutoksenhausta huolimatta jatkaa voimassa olevan luvan mukaisin lupamääräyksin.

LUPAA ANKARAMMAN ASETUKSEN NOUDATTAMINEN

Jos asetuksella annetaan tämän luvan määräyksiä ankarampia tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, ympäristönsuojelulain 56 §:n mukaisesti on noudatettava asetusta.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki 41, 43, 44, 45, 45 a, 46, 50, 52, 55, 56, 57, 66, 72, 90, 100, 101 ja 103 a §

Jätelaki 8, 13, 16 ja 29 §

Laki vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä 28 §

Laki ympäristövahinkojen korvaamisesta 1, 3 ja 5 §

Laki velan vanhentumisesta 4 ja 18 §

Korkolaki 4 ja 12 §

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Käsittelymaksu on 5 940 euroa. Lasku lähetetään erikseen Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Aluehallintoviraston maksuista vuosina 2012 ja 2013 annetun valtioneuvoston asetuksen (1572/2011) liitteen maksutaulukon mukaan 30–300 hehtaarin suuruisen turvetuotantoalueen ympäristöluvan käsittelymaksu on 11 880 euroa. Maksu peritään 50 prosenttia taulukon mukaista maksua pienempänä, koska kyseessä on ympäristönsuojelulain 55 §:n 2 momentin mukainen lupamääräysten tarkistamishakemus.

Luvan rauettamisesta ja lopettamismääräysten antamisesta osalle tuotantoaluetta ei peritä erillistä käsittelymaksua.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös Vapo Oy

Jäljennös päätöksestä

Kuopion kaupunginhallitus
Kuopion kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen
Tervon kunnan ympäristönsuojeluviranomainen
Pohjois-Savon ELY-keskus ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue (sähköisesti)
Pohjois-Savon ELY-keskus kalatalousviranomainen (sähköisesti)
Suomen ympäristökeskus (sähköisesti)

Ilmoitus päätöksestä

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, joille hakemuksesta on annettu erikseen tieto sekä niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa.

Ilmoittaminen ilmoitustauluilla

Tieto päätöksen antamisesta julkaistaan Itä-Suomen aluehallintoviraston päätoimipaikan ilmoitustaululla Mikkelissä ja päätöksestä kuulutetaan Kuopion kaupungin ja Tervon kunnan virallisilla ilmoitustauluilla.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

Asian käsittelystä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Liite Valitusosoitus

Timo J. Lehtonen

Antti Ylitalo

Asian ovat ratkaisseet johtaja Timo J. Lehtonen ja ympäristöneuvos Antti Ylitalo (asian esittelijä)

VALITUSOSOITUS**LIITE**

- Valitusviranomainen** Aluehallintoviraston päätökseen saa hakea valittamalla muutosta **Vaasan hallinto-oikeudelta**. Asian käsittelystä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.
- Valitusaika** Määräaika valituksen tekemiseen on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy **22.9.2014**.
- Valitusoikeus** Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka sääntöjen mukaisella toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät, hankkeen sijaintikunta ja muu kunta, jonka alueella hankkeen ympäristövaikutukset ilmenevät, valtion valvontaviranomainen sekä hankkeen sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ja muu asiassa yleistä etua valvova viranomainen.
- Valituksen sisältö** Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava
- päätös, johon haetaan muutosta
  - valittajan nimi ja kotikunta
  - postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 Vaasa, sähköposti vaasa.hao@oikeus.fi)
  - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta
  - mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
  - perusteet, joilla muutosta vaaditaan
  - valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (faksilla tai sähköpostilla)
- Valituksen liitteet** Valituskirjelmään on liitettävä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
  - mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta
- Valituksen toimittaminen aluehallintovirastolle**
Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava kaksin kappalein Itä-Suomen aluehallintovirastolle. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä liitteineen voidaan lähettää myös faksina tai sähköpostilla, jolloin valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.
- Itä-Suomen aluehallintoviraston Mikkelin päätoimipaikan kirjaamon yhteystiedot**
käyntiosoite:	Maaherrankatu 16, 50100 Mikkeli
postiosoite:	PL 50, 50101 Mikkeli
puhelin:	(vaihde) 029 501 6800
faksi:	015 760 0150
sähköposti:	kirjaamo.ita@avi.fi
aukioloaika:	klo 8–16.15
- Oikeudenkäyntimaksu** Valittajalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 97 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.